

Svjedok Slavko Gamauf je iskazao da je bio zapovjednik 5. satnije Hrvatske vojske koja je bila stacionirana i sastavljena uglavnom od pripadnika iz Poljane i okolnih mjesta. Bio je i zapovjednik kriznog štaba Poljane. Imao je puno problema jer su se u Poljanu slijevali civili koji su bježali pred ratnim zbivanjima, tako da je imao puno posla oko organizacije prihvata civila, prehrane preko 500 vojnika, te sprečavanje anarhije i pljačke. Poznato mu je da je postojala neka jedinica vojne policije na ribnjacima u Marinom Selu, ali tamo nije odlazio jer oni nisu bili pod njegovom ingerencijom. Sjeća se da je surađivao s I.opt. Kufnerom koji je bio pripadnik SIS-a i često su izmjenjivali informacije. Što se tiče Šimića sjeća se da je ovaj bio zapovjednik voda vojne policije, ali ne može sa sigurnošću reći kada je došao na to mjesto. Sjeća se da je jednom prilikom prisustvovao sukobu između Čire Jiraseka u blizini željezničkog kolodvora u Poljani. Naime, zatekao je tog Čiru u društvu još trojice njegovih vojnih policajaca, među kojima je prepoznao jednog kojeg su zvali Dida. Čiro je vikao na I.opt. Kufnera i pitao ga zašto ga je cinkao. To je govorio i Kufnerovom kolegi Lujancu. Situacija je bila jako zategnuta, ali se donekle smirila i nije došlo do sukoba. Svjedok iskazuje da je čuo da su se na ribnjacima događale neke stvari, ali kako to nije vidio o tome ne može reći ništa.

Svjedok Damir Jirasek, zvani Čiro, je iskazao da je pristupio pričuvnoj policiji u kolovozu 1991. godine i neposredno je sudjelovao u obrani Pakraca. Neko vrijeme je bio na ratištu u Starom Majuru, a potom u Prekopakri, da bi se početkom listopada počelo pričati da neki Kufner osniva vojnu policiju, točnije, tu informaciju je dobio od Zdravka Čatka. Ubrzo nakon toga je Čatak otišao u Marino Selo na ribnjake, a svjedok je još neko vrijeme ostao u Matkovcu. Prije nego što je otišao u Marino Selo zamolio ga je da pita da li bi i on mogao pristupiti u taj vod, što mu je Čatak i obećao. Nedugo zatim pozvan je da dođe u Marino Selo i tamo je zatekao Čatka, Živka Kosijera i još nekoliko drugih vojnika čijih se imena ne može točno sjetiti. Svjedok je u istrazi iskazao da ga je na punkt u Badljevinu uputio upravo I.opt. Damir Kufner i da ga je upoznao sa svim dužnostima na tom punktu, da bi na glavnoj raspravi rekao da ga je Zdravko Čatak odvezao na punkt u Badljevinu, a da je prošlo gotovo mjesec dana od trenutka kad je došao u Marino Selo pa do trenutka kada je prvi put upoznao Damira Kufnera. Prilikom prvog saslušanja pred istražnim sucem dana 15. siječnja 2008. godine Damir Jirasek je još iskazao da su držali straže u mjestu Badljevinu, da bi jednog dana došli neki vojnici, pripadnici Zbora narodne garde, u Badljevinu i priopćili da su u mjestu Kip našli tri čovjeka kako kopaju neke utvrde. Otišli su prema Kipu, a također su i njih pozvali da odu tamo budući su vojni policajci. Došavši tamo s još jednim vojnim policajcem zatekao je tri čovjeka kako kopaju neke rupe, a tvrdili su da prave skloništa u slučaju granatiranja. Došli su i pripadnici ZNG-a i uskoro su pronađene dvije automatske i jedna poluautomatska puška. Ova tri čovjeka su negirali da su to njihove puške, ali je ipak odlučio da ih svu trojicu odvezu u sjedište u Marino Selo. Sjeća se da se sve to odvijalo između 11 i 14 sati, a te ljude je isporučio svojim kolegama policajcima kojih je bilo 10-tak u Marinom Selu. Sjeća se da su tamo bili Vancaš Pavao, Zdravko Čata, Živko Kosijer i još neki čijih se imena ne može sjetiti. Što je poslije bilo s tim ljudima nije znao reći. Sjeća se da je nekoliko dana kasnije na punkt u Badljevinu došao I.opt. Damir Kufner i rekao im da je doznao da u Kipu ima još oružja pa da se to mora prekontrolirati. S njim je bio II.opt. Davor Šimić i Damir Čatak. Svjedok je posebno napomenuo da su u tom trenutku s njim na punktu u Badljevinu bili Zlatko Adžijević, Dražen Macura, Albert Jirasek i čovjek po prezimenu Paurić. Otišli su u Kip s 3 automobila, a Kufner je točno znao i rekao u koje kuće trebaju ići. Ušli su u tri kuće, od kojih su u dvije našli oružje, a u trećoj nisu. Sjeća se da je njemu Kufner rekao da

odveze dvojicu muškaraca iz Kipa u motel, tako da je on njih dvojicu stavio na zadnje sjedalo, dovezao do motela i predao vojnicima. Na podesno pitanje tko je još osim njega bio na punktovima i u Marinom Selu svjedok je iskazao da su s njim još bili Damir zvani Sova i Zdravko Čatak zvani Bijeli, te dva vojnika iz Zagreba koji su nakon 20-tak dana otišli. Sjetio se da je tamo bio još vojni policajac po nadimku Dida iz Zagreba. Čuo je i za osobu po nadimku Gadafi, ali mu nije poznato da bi on trebao vršiti njihovu obuku. S njima je još bio Antun Ivezić zvani Braja i sjetio se da je on bio kada je dovezao dvojicu ljudi iz Kipa. Tamo je bio i Tomica Poletto, Željko Tutić zvani Eki, te Vlado Vinkler. Prilikom tog prvog saslušanja svjedok Damir Jirasek je bio kategoričan da je Damir Kufner faktički upravljao vodom vojne policije i da se njega moralo slušati. Također je iskazao da je kasnije s njim imao problema jer je koncem studenog ili početkom prosinca 1991. uhićen u Daruvaru, zajedno s kolegom Zlatkom Adžijevićem. Tamo su ih uhitili i počeli optuživati da su krivi zato što su oni ljudi iz Kipa nestali, ali nisu spominjali broj nestalih. Sjeća se da su bili zadržani oko 24 sata, da su ga pitali za Damira Kufnera i između ostalog su mu rekli da ga je on prijavio da je na svoju ruku išao u Kip i neosnovano privodio te civile. Nakon toga Kufner i on su došli u ozbiljan verbalni sukob jer je s njim želio raščistiti zašto ga je neosnovano prijavio.

Damir Jirasek Ćiro je ponovno saslušan u istrazi dana 9. svibnja 2008. godine (1071) i tom prilikom je manjim dijelom promijenio svoj iskaz tvrdeći da Kufnera nije zatekao pri dolasku u Marino Selo već da je ovaj došao nakon 2-3 dana i da mu je dao bijeli remen, kao i drugim vojnicima, i svima rekao da skinu oprtače od JNA. Što se tiče sela Kip svjedok je iskazao da je u tom selu došlo do uhićenja u 3 a možda i u 4 navrata, a da mu je drugi, ili pak treći, put došao I.opt. Damir Kufner i tom prilikom tvrdio da je saznao imena još nekih ljudi koji u Kipu drže oružje, a u ruci je držao neki popis. Tako je zajedno s Kufnerom i još nekim vojnicima otišli u selo Kip gdje su našli oružje i uhitili dva čovjeka. Tom prilikom nisu išli od kuće do kuće već je Kufner pokazao kamo trebaju ići. Sada svjedok djelomično mijenja iskaz u svezi II.opt. Davora Šimića tvrdeći da ne može sa sigurnošću reći da ali je i on bio pristupan prvom prilikom kad su zatekli one vojnike koji su kopali rovove, te da je Šimića prvi puta vidio nakon što je imao incident u policiji u Daruvaru, kad su ga uhitili pripadnici MUP-a. Poslije toga se vratio u motel tražeći Kufnera, pa kako je tamo zatekao Šimića rekao je i njemu da ide zajedno s njim. Tako je njih 7-8 ljudi tražilo Kufnera. Zatekli su ga u Pakračkoj Poljani u stacionaru i tada je osobno pitao Kufnera tko mu je zapovjednik, Šimić ili on, a također ga je to pitao i Šimić, i tom prilikom je Kufner odgovorio da je on zapovjednik. Ovaj događaj se zbija koncem studenog ili pak početkom prosinca mjeseca. Sjeća se da su poslije toga otišli u Bjelovaru u vojnu policiju da im oni tamo kažu da li su legalna formacija i tko je zapovjednik. Tom prilikom su dobili bijelo remenje s hrvatskim grbom, ali im zapovjednik vojne policije u Bjelovaru nije odgovorio tko je u biti zapovjednik. Vratili su se nazad u motel, a tek nakon nekoliko dana dobili su usmenu obavijest da je Šimić zapovjednik i tek tada je Šimića doživljavao kao svog zapovjednika. Poslije toga Kufnera više nije viđao u vojnoj policiji. Svjedok je još iskazao da je jednom prilikom zaustavio konvoj od 10-tak vojnih kamiona koji su iz pravca Pakraca odvozili namještaj, bijelu tehniku i slično. Sjeća se da su to bili vojnici iz Bjelovara i da im nije dozvolio prolazak jer je zaključio da se radi o ukradenoj robi. Poslije toga mu je došao Damir Kufner i rekao mu da je to učinio tada i više nikada. Kufner je htio propustiti taj konvoj, a svjedok se protivio i u tome su ga održali kolege policajci na punktu. Nakon toga za zapovjednika punkta postavljen je Vancaš Pavao zvani Deda, a svjedok je bio obični vojni policajac na cesti. Poslije toga Vancaš ga je znao poslati

na neki zadatak 20 km od Badljevine, a kad bi se vratio čuo bi da su prošla vozila s ukradenom robom. I u lokalnoj gostionici su znali pričati „kad tebe nema Ćiro roba se prevozi“. Svjedok je još iskazao da kada su išli tražiti Kufnera u Pakračku Poljanu također je išao i Pavao Vancaš i on je čak bio jedan od najagilnijih vojnika tražeći da se utvrdi tko stvarno zapovijeda njihovim vodom jer su pod svaku cijenu htjeli razjasniti tu stvar. U vrijeme dok je Kufner bio zapovjednik voda svjedok nije znao tko mu je zamjenik jer mu to nitko nije rekao. Tijekom saslušanja na glavnoj raspravi svjedok je pokušao ublažiti svoje iskaze iz istrage, da bi u jednom trenutku priznao da su mu upućene određene prijetnje koje je prijavio policiji, a na pitanje predsjednika vijeća da objasni vijeću o kakvim je to prijetnjama riječ svjedok je odgovorio da mu je rečeno da pazi što govori kad dođe na svjedočenje na glavnu raspravu. U jednom trenutku i III.opt. Vancaš Pavao je podigao glas i u biti počeo prijetiti svjedoku tako da ga je predsjednik vijeća upozorio da se na takav način ne smije ponašati u sudnici jer može biti udaljen iz iste.

Svjedok Albert Jirasek je iskazao da se uključio u obranu Hrvatske u kolovozu 1991. godine. u početku je bio u Pakracu a negdje početkom studenog došao mu je bratić Damir Jirasek zvani Ćiro i predložio mu da se javi u vod vojne policije gdje je on već bio zapovjednik punkta. Ćiro ga je odvezao u Marino Selo na ribnjake i tamo je zadužio opremu. Tu je upoznao i I.opt. Damira Kufnera koji su se predstavio kao povjerenik za sigurnost. Svjedok je posebno napomenuo da misli da je taj Kufner ponekad izdavao zapovijedi Ćiri Jiraseku jer ga je Ćiro u tom smislu i spominjao. Inače, tijekom studenog bio je na nekoliko punktova gdje su kontrolirali uglavnom vojna vozila. Inače, nisu prošli nikakvu obuku za vojnu policiju, a zadužili su dva kompleta bijelog remenja, oznake za vojne policajce i dvije značke. Sjeća se da je jednom prilikom sudjelovao i u pretrazi sela Kip koji je spojen s Badljevinom pa su tamo otišli pješice. Ne sjeća se tko je tamo izdavao zapovijedi, ali su pronašli 10-tak automatskih i poluautomatskih pušaka. Ljudi kod kojih je pronađeno oružje su izvedeni na ulicu. Na mjestu događaja se pričalo da će ti ljudi biti odvedeni na saslušanje, ali ne zna kamo su odvezeni ni tko ih je trebao saslušati. Što se tiče Damira Kufnera, misli da je bio neki povjerenik za sigurnost i sjeća se da mu je izdao oružje, a Ćiro ga je spominjao kao moćnu osobu. Na pitanje kako je doživljavao Kufnera svjedok je iskazao da bi njegove zapovijedi poslušao, iako u to vrijeme nije bilo nekog čvrstog zapovjednog lanca. Na posebno pitanje zastupnice optužbe da nabroji sve zapovjednike voda od trenutka njegovog dolaska u vod pa do izlaska svjedok je iskazao da mu je prvi zapovjednik bio Damir Kufner, poslije Davor Šimić, a poslije njega Gojko Brzica.

Svjedok Marko Lujčić je iskazao da je inače iz Dobrovca, a u obranu se uključio 19. kolovoza 1991. godine. Dana 6. ili pak 7. studenog 1991. godine morali su napustiti obranu mjesta i upućeni su u Obrijež. Inače, bio je u funkciji zamjenika zapovjednika dok mu je zapovjednik bio Franjo Hadžim. Kako je u mjesecu studenom neko vrijeme bio u Njemačkoj u posjeti obitelji sa sigurnošću može reći da nije bio u Hrvatskoj u vrijeme kad su uhićeni neki civili u mjestu Klisa. Iako mu je poznato da je bilo uhićenje i da su odvezeni u Marino Selo. Koliko se sjeća misli da je njih uhitio Poletto Marijan, a s njim je bio i sada pok. Damjan Vulinović iz Kukušnjevca. Misli da je zapovijed za uhićenje tih civila došla iz Obriježi gdje je bilo zapovjedništvo. Tamo je bilo više ljudi u stožeru i sjeća se da je zapovjednik bio Jura Špelić. Koliko se sjeća ljudi iz Klise su evakuirani na područje na kojem nije bilo ratnih operacija i to zbog njihove sigurnosti. Sjeća se da je i Milan Štrbac odveden u Marino Selo, ali je uskoro vraćen iz Marinog Sela i dan danas je živ. Na pitanje kojim

automobilom su odvozili te ljude svjedok je iskazao da su imali crveni „Poly“ koji je u stvari služio za voženje kruha i s njim je upravljao Damjan Vulinović. Od svih optuženika poznaje jedino Tomicu Poleta i Antuna Ivezića i to iz viđenja.

Svjedok Josip Komljenović je iskazao da je u ratno vrijeme živio u Dobrovcu, te da je u vrijeme obrane Pakraca bio raspoređen sa svojim sumještanima u prvi vod prve satnije 76. bataljuna. U prvo vrijeme su bili raspoređeni u Dobrovcu, da bi u prvoj polovici listopada dobili zapovijed za napuštanje mjesta. Prvo su raspoređeni u Donju Obrijež, te dobili nekoliko dana odmora. Koncem listopada javio se ponovno u Obrijež, te bio raspoređen u Lipik, a u drugoj polovici studenog u mjesto Klisa. Sjeća se da ga je suborac Marijan Poleta pozvao da mu se pridruži pri preseljenju jedne tročlane obitelji iz Klise u neko sigurnije mjesto. Zna da je to bila obitelj Milana Štrpca. Slučajno se našao tamo i po zamolbi Marijana Poleta pomogao je da se ti ljudi prevezu. Sjeća se da je s tom obitelji sjedio u tovarnom dijelu vozila, dok su Marijan Poleta i Vulinović sjedili naprijed. Nije znao kamo idu, a kad su stigli na odredište vidio je da su došli ispred motela u Marinom Selu. Druga dvojica su zajedno s članovima te obitelji otišli u gornji dio motela, a svjedok je morao čuvati automobil jer je to bilo njihovo jedino vozilo i postojala je bojazan da ga netko odveze. Po njegovoj procjeni zadržani su do 30 minuta a zatim su ih odvezli do neke obitelji u Poljanu. Svjedok posebno iskazuje da mu nije poznato tko je Marijanu Poletu izdao zapovijed da premjesti te ljude. On je osobno u Klisi proveo relativno malo vremena i nije mu poznato da bi iz Klise bilo odvedeno još ljudi, niti mu je poznato da bi netko bio ubijen. Od svih optuženih u vrijeme rata je poznavao samo Davora Šimića i Tomicu Poleta.

Svjedok Franjo Hadžim je iskazao da je u studenom 1991. g. bio zapovjednik voda u mjestu Klisa. Međutim, nije bio prisutan kad je vršena dislokacija stanovništva iz Klise radi oslobađanja Dobrovca i Lipika. Naime, dobio je dopust i 4 dana je proveo u Njemačkoj sa suprugom i svojih četvero djece. Kad se vratio natrag u Klisu tamo više uopće nije bilo civila. Zamjenik Zvonko Dašek ga je obavijestio da je od zapovjednika Špelića dobio zapovijed iz zapovjedništva stacioniranog u Obriježi da se dislocira to civilno stanovništvo. Posebno je iskazao da mu je poznato da je osnovan vod vojne policije u Pakracu, a te vojne policajce je prvi puta vidio u prosincu 1991. godine na punktovima u Gaju i Obriježi. Osobno ne poznaje nijednog od optuženika osim Tomice Poleta. Ne zna šta se događalo u motelu u Marinom Selu jer je pretežno bio na bojišnici u jedinici koja je gotovo stalno bila u okruženju.

Svjedok Dragutin Andrić je iskazao da je u Hrvatsku vojsku stupio kao dragovoljac u činu pukovnika u rujnu 1991. godine. U to vrijeme se liječio od moždanog udara, ali je odmah upućen u Bjelovar a iz Bjelovara u Pakrac gdje je morao organizirati obranu grada. Pakrac je bio u potpunom okruženju i sjeća se da je 22. 9. 1991. u pratnji specijalne policije iz drugog pokušaja uspio probiti obruč i doći u sam grad. Posebno napominje da su svi prilazni putovi zbog konfiguracije terena i raspored naoružanih jedinica bili su stalno pod prismotrom neprijatelja te često bombardirani i granatirani. U Pakracu je zatekao izuzetno tešku situaciju. Nije bilo vojnog ustrojstva, naoružanje slabo, a obrana izvan grada je bila onemogućena glavni suradnik mu je bio pokojni Stjepan Širac, pomoćnik povjerenika Vlade RH. Koncem listopada i početkom studenog došlo je do intenzivnog granatiranja grada tako da je dnevno padalo između 1500 do 3000 granata. U to vrijeme došla je i jedinica od zapovjedništvom Tomislava Merčepa, a u sastavu MUP-a RH, s kojom su imali velikih problema, a gotovo nikakve koristi. Svjedok je osobno imao dosta verbalnih

sukoba s Tomislavom Merčepom koji ga nije slušao i čak su mu prijetili ubojstvom. Početkom prosinca oružane jedinice Pakraca i Lipka su se uspjele konsolidirati tako da je 6. prosinca 1991. Lipik napokon oslobođen. Što se tiče Marinog Sela svjedok je iskazao da mu uopće nije poznato da bi tamo bila osnovana kakva vojna policija, iako je o tome morao znati. Budući je došao iz JNA puno relevantnih informacija mu je uskraćivano. Osobno poznaje Damira Kufnera i on mu je trebao biti jedan od glavnih suradnika. Netko mu je rekao da je on bio zadužen za vojnu policiju i čudio se što taj Kufner ima s vojnom policijom, jer to obavještajci ne rade. U ono vrijeme nije znao što se događalo na ribnjacima u Marinom Selu jer to nije bilo područje iz njegove vojne ingerencije. Svjedok je nadalje iskazao da su u mjestu Klisa imali jedan vod od dvadesetak ljudi i da je tamo 10. ili 11. 11. bila evakuacija civilnog stanovništva. Pretpostavlja da je zapovijed o evakuaciji izdao civilni krizni štab jer je to bila ingerencija takvog kriznog štaba, a ne njegova.

Svjedok Stjepan Klasnić je iskazao da se u obranu domovine uključio 19. kolovoza 1991. godine kada je bio pozvan u krizni štab koji se nalazio u Prekopakri i tada je dogovoreno da radi na daljnjem organiziranju proizvodnje stakla u Lipiku. Tamo je radio sve do 24. rujna 1991. godine kad su ostali bez plina i struje i morali su prekinuti s proizvodnjom. Poslije je bio zapovjednik 76. samostalnog bataljuna, da bi od 28. listopada 1991. g. krenuo u formiranje nižih jedinica u sastavu bataljuna. Svjedok je posebno iskazao da mu nije ništa poznato o osnivanju voda vojne policije. Prvi puta je vidio hrvatske vojnike s obilježjem vojnih policajaca u Donjoj Obriježi početkom prosinca 1991. godine i čak im je davao upute da nešto učine jer je bio nezadovoljan ponašanjem određene skupine vojnika. Osobno ništa ne zna o djelovanju Damira Kufnera u vodu vojne policije. Za Davora Šimića je čuo po imenu i prezimenu, ali mu nije poznato tko je ta osoba. Za Gadafija zna da je bio zapovjednik 1. satnije od 29. listopada 1991. g., da je formalno zapovijedao sa 120. vojnika i da je poginuo 28. 11. 1991. godine. Svjedok se sjetio da su namjeravali osnovati jedan interventni vod, ali zbog stalnih borbi u tome nisu uspjeli. Još jednom ponavlja da mu nije poznato da bi neki vod bio stacioniran na ribnjacima u Marinom Selu.

Svjedok Josip Huška je iskazao da se dana 19. kolovoza 1991. g. priključio obrani zemlje i pristupio Zboru narodne garde (ZNG). Bio je zapovjednik topništva u 76. bataljunu. Što se tiče Gadafija poznato mu je da je on bio zapovjednik 1. satnije, ali da je trebao sudjelovati u osnivanju interventnog voda, u čemu nije uspio jer je u međuvremenu poginuo dana 28. studenog 1991. g. pri obrani Lipika. Nakon njegove pogibije zapovjedništvo nad vodom preuzeo je II.opt. Davor Šimić. Što se tiče I.opt. Damira Kufnera zna da je on bio savjetnik za sigurnost u zapovjedništvu obrane Pakraca i kao takav bio je savjetnik zapovjednika obrane Pakraca i njemu je podnosio izvješća s jedne strane, a po službenoj dužnosti je bio obvezatan također ta ista izvješća slati u službu u Bjelovar. On je u biti bio zadužen za kontraobavještajni posao, tj. podnosio je izvješća o stanju na terenu, gdje se nalaze hrvatske postrojbe, bio je zadužen za provjeru pripadnika Hrvatske vojske, a i provjeravao je određene informacije. Kao takav mogao je imati autoritet kod vojnika jer su ga vojnici doživljavali kao osobu koja može biti na svim područjima i prolaziti sve punktove bez ikakvih problema, uz predočavanje određenih propusnica, znački i slično. Svjedok je nadalje iskazao da mu nije ništa poznato oko toga da bi civilno stanovništvo srpske nacionalnosti bilo prisilno deportirano u motel, a još manje da bi netko tamo bio zlostavljan ili ubijen. Poznato mu je da je I.opt. Damir Kufner u listopadu 1992. godine bio uhićen pod nekom optužbom, ali je ubrzo pušten jer nije bilo osnova za optužbu. Saznao je da je tom prilikom od njega izuzeta sva

poslovna dokumentacija, da je prevezena u Bjelovar, u centar SIS-a i da joj se tada gubi svaki trag.

Svjedok Jordan Atanasoski je iskazao da je početkom rata bio savjetnik za sigurnost pri uredu obrane u Bjelovaru. U to vrijeme još nije bila ustrojena sigurnosna služba u sklopu oružanih snaga, tako da su svi koji su radili ovaj posao bili isključivo savjetnici za sigurnost i mogli su samo informirati nadređene o dobrim i lošim stvarima na terenu. Sigurnosno-informativna služba u vojsci se počela osnivati tek 1. 10. 1991. g. a konačni ustroj je zaokružen početkom ožujka 1992. godine. Svjedok je posebno iskazao da formalnopravno niti jedan savjetnik za sigurnost u određenom zapovjedništvu nije mogao izdati niti u jednoj postrojbi bilo kakvu zapovijed o izvršenju i djelatnosti ili akcije. U konkretnom slučaju Damir Kufner bio je savjetnik za sigurnost u zapovjedništvu obrane Pakraca i samim time on je podnosio izvješća svjedoku. Svjedok se sjeća da su pismena izvješća koja je Damir Kufner podnosio uredno prosljeđivana SZUP-u pod urudžbenim brojem. Iako je formalno (službeno) nemoguće da savjetnik za sigurnost bude u isto vrijeme i zapovjednik vojne policije I. optuženik kao takav je mogao imati autoritet kod vojnika jer su ga vojnici doživljavali kao osobu koja u civilu može biti na svim područjima i prolaziti punktove bez ikakvih problema, uz predočavanje određenih propusnica, znački i slično. Međutim, kako su savjetnici za sigurnost bili prisutni u svim vodovima i rodovima vojske, u neku ruku su bili i detektori negativnih pojava unutar vojske, od sitnog do krupnog vojnog kriminala, te je ta služba doživljavana kao nadređena služba koja vojnicima šteti. Zbog toga postoji mogućnost da su vojnici na terenu, ne poznajući hijerarhiju, djelatnike službe doživljavali kao šefove. Što se tiče ustrojstva vojne policije svjedok se sjeća da je vod vojne policije ustrojen u Pakracu koncem studenog 1991. godine. da je dobio bilo kakvu obavijest da Kufner zapovijeda vodom vojne policije to bi bio veliki prekršaj i automatski bi ga smijenio.

Svjedok Zdenko Klimeš je iskazao da je u studenom 1991. g. bio voditelj ratne ispostave SZUP-a Daruvar – Centrala Bjelovar, u gradu Daruvaru. Zbog ratnih zbivanja imao je dvojaku ulogu. Prva uloga je bila da je kao klasični službenik obavještajne službe obavljao djelokrug poslova djelatnika SUZP-a, ali je morao obavljati i neke čisto policijske poslove. O zbivanjima u selu Klisa ne može ništa reći jer je to područje spadalo pod teritorijalnu nadležnost Policijske postaje Pakrac. Za zbivanja u Kipu u inkriminiranom periodu je znao i to isključivo u okviru svoje službe. Kao obavještajac je u nekoliko navrata obrađivao taj predmet jer se o tome pričalo u medijima, a ispitivao je i dvojicu muškaraca u Daruvaru u svezi s tim zbivanjima. S tim u svezi sjeća se da je obavio razgovor s osobom po imenu Damir Jirasek i to ne u svojstvu potencijalno osumnjičene osobe. U tom trenutku nije mu bilo poznato da na području Pakraca postoji neka grupa u smislu voda vojne policije. Bilo mu je poznato samo da u Daruvaru postoji vojna policija na čelu s Miroslavom Guberovićem zvanim Kugla. O razgovoru s Damirom Jirasekom sastavio je standardni zapisnik i o tome postoji pismeni trag. Nakon razgovora je u biti stekao prva saznanja o događajima u Kipu. Svjedok je nadalje iskazao da u studenom nije čuo za osobu po imenu Damir Kufner. Inače, svjedok je kategoričan u tome da ne može vojna policija podnositi nikakve kaznene prijave protiv zatočenih civilnih osoba, a takve osobe moraju se dovesti civilnoj policiji koja poslije vrši obradu takvih osoba.

Svjedok Željko Ament je iskazao da je bio pripadnik pričuvne policije MUP-a RH Od 18. kolovoza 1991. godine. bio je raspoređen u Daruvaru i tamo mu je zapovjednik

Nikola Ivkanec zapovjedio neformalno vođenje antiterorističke interventne jedinice PP Daruvar. Uloga ove policije je bila da intervenira na području grada Daruvara, dok izvan grada nisu djelovali. Svjedok je posve siguran da njegova jedinica nikad nije odlazila u mjesto Kip, a kamoli da bi tamo izvršavala neke operativne zadaće. Ni on osobno nije u to vrijeme bio u Marinom Selu. Kad mu je predočena izjava Nikole Ivkanca gdje on tvrdi da je upravo njega poslao na ribnjake kako bi preuzeo trojicu uhićenika smještenih u motelu svjedok je izjavio da se ovdje očigledno radi o pogrešci. Što se tiče Damira Kufnera njega je upoznao negdje u travnju 1992. g. jer su obojica radili u SIS-u, dok ga ranije nije poznao. Svjedok je čuo i za osobu po imenu Damir Jirasek zvani Ćiro. Sjeća se da je dobio dojavu da se u dvorcu Janković gdje je bila stacionirana desetina vojne policije pojavila skupina vojnih policajaca s pakračkog područja. Tom prilikom je upozoren da može doći do svakovrsnog incidenta, pa su bez ikakvih priprema odmah tamo krenuli. Došavši tamo rasporedili su se očekujući probleme, međutim, sjeća se da taj Ćiro nije pružao nikakav otpor i dragovoljno je predao naoružanje. Tako je njegova akcija time završena. Sjeća se da je taj Ćiro izgledao više začuđen i uplašen i nije stekao dojam da je bio spreman na neki otpor.

Svjedok Zdravko Heged je iskazao da mu je jako malo poznato o vodu vojne policije na lipičko-pakračkoj bojišnici u studenom 1991. godine. U to vrijeme bio je vojni policajac u Bjelovaru, a tek kasnije je postao zapovjednik voda. Sjeća se da su na području Bjelovara prvo imenovani štabovi teritorijalne obrane za svako značajnije mjesto ili postrojbu. Zbog specifične ratne situacije civilna policija je bila neefikasna a i nenadležna, pa je bila praksa da svaki štab ili zapovjednik postrojbe odredi skupinu vojnika koji bi obavljali poslove vojne policije. U pravilu bi se angažirao neki djelatnik sigurnosti koji bi odredio zapovjednika i tako su te jedinice funkcionirale. Svjedok posebno napominje da je u operativnoj zoni Bjelovar klasična vojna policija počela djelovati sredinom prosinca mjeseca 1991. godine, a iako nije sudjelovao u formiranju voda vojne policije u Pakracu može reći da je tako bilo i s tim vodom. Inače, njegove zapovjedne ingerencije prema tom vodu počinju tek koncem siječnja 1992. godine kad je bio postavljen za zapovjednika bojne. Damira Kufnera i Davora Šimića osobno poznaje i to Kufnera kao djelatnika SIS-a, a Davora Šimića kao prvog zapovjednika voda vojne policije. Sjeća se da je Davor Šimić bio ozbiljan mladi čovjek koji je svoj posao radio dobro te da je napustio vojsku radi dovršetka studija veterine, a na tom mjestu ga je kao zapovjednik naslijedio Gojko Brzica. Svjedok je nadalje iskazao da je u posjet tom vodu u Marinom Selu dolazio nekoliko puta. Sjeća se da je tamo vidio i neke civile, ali mu nije poznato što su tamo radili. S njima nije obavljao nikakav razgovor, ali je poslije zapovjedniku skrenuo pažnju da tamo civilima nije bilo mjesto i da ih treba smjestiti negdje drugdje.

Svjedok Miroslav Guberović je iskazao da se u rat uključio kao pripadnik pričuvnog sastava MUP-a RH od 18. srpnja 1991. godine. Koncem listopada ili početkom studenog prešao je iz MUP-a RH u Zbor narodne garde (ZNG), odnosno u vojnu policiju koja se u to vrijeme osnivala u Daruvaru. Raspoređen je na mjesto pomoćnika zapovjednika voda vojne policije pri 52. samostalnom bataljunu ZNG-a. o događajima u Marinom Selu i mjestu Kip saznao je od zapovjednika Nikole Ivkanca. On ga je jednom prilikom pozvao i pitao što vojna policija radi u mjestu Kip i zašto odvodi na ispitivanje mještane i kamo ih odvodi. Kako o tome nije imao nikakvih saznanja s još 3 vojna policajca otišao je u mjesto Kip koji je gotovo spojen s mjestom Badljevine. Negdje na tom raskrižju zatekli su neko sanitetsko vozilo i jednog čovjeka u maskirnoj odori bez obilježja vojne policije i s njim su razgovarali.

Rekao im je da je na straži a ako nas što zanima da razgovaramo s Ćirom koji se nalazi u obližnjoj kući. Ušli su u tu kuću, upoznali se s tim Ćirom koji ih je obavijestio da su oni vojna policija iz Pakraca. Tom prilikom je Ćiro još rekao da dobivaju zapovijedi iz Marinog Sela. Gdje im je baza i sjedište. Pokazao im je i neku ispravu na papiru dimenzija A4 format gdje je pisalo da oni imaju ovlaštenja legitimiranja, obavijesnih razgovora i slično. Ne sjeća se da li je to bilo u formi rješenja, odluke ili slično, ali je u potpisu bio naveden Tomislav Merčep. Na temelju te isprave je zaključio da se ipak radi o civilnoj policiji, a ne vojnoj o čemu je obavijestio i zapovjednika Ivkanca, te su zajednički zaključili da vojna policija iz Bjelovara nije nadležna za djelovanje na tom području. Svjedok je nadalje iskazao da se s tim Ćirom iz Badljevine ponovno susreo prilikom njegovog hapšenja u Daruvaru. Naime, u dogovoru s Ivkancem poznao je Ćiru u sjedište u Daruvar u dvorac grofa Jankovića gdje ga je civilna policija trebala uhititi i ispitati. Tako su i učinili. Svjedok je još iskazao da ne poznaje Damira Kufnera a ni Davora Šimića, a njegov vod nije imao nikakvog kontakta s vodom vojne policije u Pakracu. Tek u prosincu 1991. g. dolazi do formiranja zapovjednog lanca u sklopu vojne policije.

Svjedok Nikola Ivkanec je iskazao da je bio djelatnik policije i prije rata, a 1991. g. je bio zapovjednik Policijske postaje Čazma, odakle je bio upućen u Daruvar organizirati obranu grada. U studenom 1991. g. dobili su dojave da u mjesta Kip, Sređani i Blagorodovac, koji su mahom naseljeni srpskim stanovništvom, dokaze hrvatski vojnici. Svjedok posebno iskazuje da su postojala dva značajna momenta vezana uz događaje oko Kipa i Marinog Sela. Prvi događaj je uhićenje i privođenje Damira Jiraseka zvanog Ćiro, koji je uhićen u Daruvaru i svjedok ga je osobno ispitivao, a ispitivali su ga i operativci SUZUP-a Klimeš Zdeno i Stjepan Turković. Na temelju tog ispitivanja sastavljena su i pismena. Drugi događaj vezan uz Marino Selo je dolazak Mire Krajnović u Policijsku postaju u Daruvar koja je prijavila da su joj otac i grad odvedeni iz mjesta Kip. Nakon što su obradili sve podatke zaključili su da bi se na ribnjacima mogla nalaziti Merčepova postrojba. Zbog toga su tražili pomoć jer su znali da su oni naoružani, a on je osobno poslao interventnu jedinicu na ribnjake na čelu sa Željkom Amentom, koji su tamo zatekli 3 muške osobe, oca i sina Krajnovića i još jednu mušku osobu. Sjeća se da je s tim osobama obavljen obavijesni razgovor, da je doneseno rješenje o zadržavanju i da su sva trojica sprovedeni istražnom sucu u Bjelovar. Svjedok je nadalje iskazao da je informacije o Damiru Kufneru dobio isključivo od Damira Jiraseka zvanog Ćiro koji je uhićen i s kojim je obavljen obavijesni razgovor i to kao s kolegom koji je prekoračio svoje ovlasti koje je imao kao vojni policajac s područja Pakraca.

Svjedok Miroslav Jerzečić je iskazao da je brigadni general Hrvatske vojske u mirovini. Godine 1991. bio je zapovjednik Operativne zone Bjelovar pa je tako pokrивao i područje Pakraca. Opisujući ustroj vojne policije svjedok je iskazao da je vojna policija ustrojena tako da je imala svoje zapovjedništvo u samom Ministarstvu obrane RH, na čelu s g. Laušićem, a na terenu nije bilo hijerarhijskih odnosa i zapovjednih ingerencija drugih vojnih snaga jer je vojna policija bila organizirana vertikalno. Osobno smatra da zapovjednik Laušić nije bio upućen u problematiku osnivanja voda vojne policije u Pakracu. Svjedok je posebno iskazao da on osobno zna da je vod vojne policije u Pakracu osnivao Damir Kufner kojeg je susretao na sastancima i o njemu je imao visoko mišljenje jer se u obranu domovine uključio u prvim počecima. Svjedok osobno nikad nije bio u Marinom Selu, niti je znao gdje je bila vojna baza tome vodu. Iako je Damir Kufner obnašao funkciju načelnika SIS-a, kao takav nije mogao zapovjedati tim vodom, međutim, imao je značajnu ulogu u ustrojavanju toga voda.

S obzirom da je provjeravao vojnike na terenu njegova zadaća je bila da okupi, izabere i ustroji vod, a o tome je čuo kada je dolazio na teren, a službeno je o tome izviješten od g. Atanasosokog. Svjedok je posebno istakao da nije ništa neobično da SIS osniva vojnu policiju jer su oni organizacijski povezani i vojna policija je izvršni organ SIS-a. svjedok je poslije čuo da je prvi zapovjednik tog voda bio Gadafi, a poslije ga je naslijedio Davor Šimić. O odvođenju mještana iz sela Kipa i Klise svjedok nikada nije službeno obaviješten, ali je čuo neke glasine koje nije provjeravao s obzirom da je u to vrijeme bilo različitih glasina s različitih područja od kojih su neke bile ne provjerene.

Iz iskaza **svjedoka Stjepana Kupsjaka** proizlazi da je on u inkriminiranom periodu bio načelnik operative Policijske uprave Bjelovar. Negdje u studenom 1991. g. do njega su došle vijesti da se nešto događa u Marinom Selu. Zbog toga su poslali policijsku jedinicu tj. pripadnici PP Daruvar su tamo otišli i pronašli neke ljude koji su dovedeni u Daruvar. S njima je obavljen informativni razgovor i vrlo brzo su otišli iz Hrvatske. Sjeća se da su na ribnjacima obavljani i neki uviđaji jer su pronađeni leševi uz sam motel, a tamo je išao istražni sudac. Kao i uvijek podnesena je kaznena prijava protiv nepoznatih počinitelja.

Slijedeću skupinu svjedoka koji su saslušani tijekom ovog postupka predloženi su od strane obrane.

Svjedok Jadranka Ančić je iskazala da je njen brat Željko Tutić sa svojom obitelji boravio kod njih na Krku od konca listopada pa do 29. 11. 1991. godine. Sa sigurnošću je tvrdila da je u tom periodu svaki dan bio u mjestu Punat. Sjeća se da je poslije s obitelji koncem studenog otišao u Samobor gdje su bili kod Milice Planinčić, a nakon nekoliko dana su se smjestili u kuću Živka Tutića.

Svjedok Davor Širac je iskazao da je prije, a i za vrijeme rata poznao V.opt. Željka Tutića. Sjeća se da je početkom rata bio nešto mršaviji i imao nešto više kose, te da je prvo vrijeme bio s Hrvatskom vojskom u Filipovcu, a poslije je negdje s obitelji otišao na more, misli na otok Krk, tako da je neko vrijeme izbivao s bojišnice. Međutim, ne može sa sigurnošću reći koje je to bilo vrijeme

Svjedok Mile Džolić je iskazao da je od strane svoje firme DI „Papuk“ upućen na otok Krk da otvori odmaralište kako bi se mogle smjestiti izbjeglice. Na Krku se zadržao od rujna 1991. pa do jeseni 1992. godine. Sjeća se da je u studenom 1991. susreo optuženika Željka Tutića koji je bio u društvu Tome Ančića iz Pakraca. Tom prilikom su popili kavu i razgovarali o situaciji u Pakracu. Na pitanje o obitelji Tutić mu je rekao da su mu supruga i dijete u Puntu, a roditelji u nekom mjestu kraj Zagreba. Nekoliko dana kasnije od ovog prvog susreta ponovno se susreo s Tomom Ančićem i Željkom Tutićem u lokalu „Kula“ na rivi i pričali su o stanju u Pakracu. Sjeća se da su svi bili potišteni zbog pada Vukovara.

Svjedok Darko Jozipović je iskazao da je Željka Tutića upoznao koncem rujna ili pak početkom listopada 1991. g. kada ga je predstavio Tihomir Vuković kao svog rođaka. Sjeća se da su tijekom listopada 1991. g. bili u istoj posadi tenka, sve do 22. 10. kada je saznao da mu je poginuo šogor a je zbog toga otišao u Zagreb gdje je proveo 10-tak dana. Po povratku Željka Tutića više nije bilo, a od njegovog bratića Vukovića saznao je da je

otišao negdje na more smjestiti obitelj, a spominjao je otok Krk. Poslije je Tutića vidao u siječnju ili pak veljači 1992. godine. Sjeća se da je u to vrijeme imao kratku kosu i izgledao je isto kao danas, samo što nije imao bradicu. On ga je oslovljavao nadimkom Željac i slično, a sjeća se da su ga još zvali i Bobetko zato što je bio nizak i nije imao kose.

Svjedok Duško Štrbac je iskazao da se nalazio na punktu u maloj Krndiji negdje na periferiji Pakraca, kao zapovjednik desetine, kada je saznao da je u mjesecu studenom 1991. godine uhićen njegov stric Milan, supruga Zdenka, njihov sin Vlado i da su odvezeni u Marino Selo. Tu vijest mu je donio njegov brat koji se koji je bio jako ljut i čak je htio istu večer ići na ribnjake. Međutim, zapovjednik ih je savjetovao da to ipak učine sutradan jer se po noći bilo vrlo opasno kretati. Sutradan su otišli u Marino Selo gdje su čuli što se dogodilo i kako im je stric priveden vezan zajedno sa suprugom i sinom. Bili su jako revoltirani zbog takvog postupka prema njima, tim više što je bratić Vlado bio pripadnik Hrvatske vojske. Brat je čak tražio Jurčaka koji ih je priveo i moglo se svašta dogoditi da ga je uspio pronaći. Svjedok je nadalje iskazao da je nekim vojnicima rekao da nikad nije vidio četnika tako da ga je jedan od vojnika odveo u jednu malu prostoriju u prizemlju motela gdje je bilo 10-15 ljudi, a svi su bili iznad 50, 60 godina i jako su loše izgledali. Naime, svi su bili civili, jako mršavi i prljavi. Svi ti civili su mu se morali predstaviti tako da je saznao da je jedan veći broj njih doveden iz Klise, a spominjali su još neko selo čijeg se imena ne može sjetiti. Poslije im je u razgovoru stric pričao da ga je u biti spasio Tutić Željko, a njihova kćer je ostala u Klisi spavati kod neke žene, da bi sutradan i nju doveli. Utvrđuje se da je svjedok još počeo spominjati da je obitelj njegovog strica još u par navrata odvođena u Marino Selo i da je to opet učinio Jurčak i sl.

Svjedok Tihomir Vuković je iskazao da je Željka Tutića susreo u drugoj polovici rujna 1991.g. u Bjelovaru kada je preuzimao jedan tenk T-55. Tom prilikom mu je ponudio da bude član posade njegovog tenka. Kad je on pristao zadužili su taj tenk i prevezli ga do pakračke bojišnice. Na bojištu su bili sve do konca listopada kada je optuženik napustio tenk jer je morao smjestiti svoju obitelj iz Samobora gdje su se nalazili kod zajedničke rodbine na otok Krk. Kad se Željko vratio s otoka Krka sreo ga je ponovno negdje pred akciju oslobađanja Lipika i to početkom prosinca. Sjeća se da mu je tom prilikom potvrdio da je bio s obitelji na otoku Krku. Poslije je Željko obavljao dužnost vojnog policajca, a jednom su se susreli na punktu u Gaju. Inače, Željka je više oslovljavao kao bratić ili Željko, a čuo je da ga zovu Bobetko.

Svjedok Jasmin Ibrajić je iskazao da je od 26. ožujka 1991. g. pa sve do 19. kolovoza bio pripadnik djelatnog sastava MUP-a. Petooptuženika Željka Tutića poznaje još iz djetinjstva i sjeća se da ga je vidio koncem listopada i tom prilikom mu je ovaj pričao da obavlja borbene zadaće u tenku svog rođaka Tihomira Vukovića. Sjeća se da mu je Željko koncem listopada rekao da mora odvesti obitelj iz Samobora na otok Krk i da će se ponovno vratiti na bojišnicu. Nakon tog razgovora svjedok je Željka ponovno vidio dan ili 2 prije akcije oslobađanja Lipika kad se prevozilo ljudstvo od Prekopakre do Poljane. Koliko se sjeća Tutić nije imao neki posebni nadimak

Svjedok Gordana Hodak je iskazala da je bila jako dobra prijateljica sa Snježanom Tutić, suprugom V.opt. Željka Tutića. Kada je došlo do ratnih operacija u Pakracu otišla je u Njemačku, a vratila se 31. listopada ili pak 1. studenog 1991. godine. raspitala se

gdje se nalazi Snježana Tutić i saznala da je neko vrijeme boravila u Samoboru, te da su poslije odselili na otok Krk kod Snježanine šogorice. Sa Snježanom se čula na svoj rođendan 28. studenog 1991. g. koji su obično slavile zajedno. Tom prilikom je razgovarala i s njezinim suprugom Željkom Tutićem, kojom prilikom joj je on i rekao da uskoro namjeravaju napustiti otok Krk i smjestiti se kod njegovog tetka u Samobor, odnosno točnije u mjesto Vrhovčak. Sjeća se da je od Snježane saznala 4. siječnja 1992. g. da su joj u međuvremenu ubijeni roditelji.

Svjedok Dragutin Kralj je iskazao da je ispred kriznog štaba bio zadužen za vođenje centra za obavješćivanje, a dana 15. 10. 1991.g. oformljen je štab za obranu grada Pakraca u kojem je on bio zadužen za vezu kao načelnik. Taj štab je brojao oko 10-tak ljudi a između ostalih u tom štabu je bio i Damir Kufner kao načelnik toga štaba zadužen za sigurnost. Svjedok je iskazao da je bilo govora o tome da se formira vod vojne policije jer je u tim trenucima vojska bila dosta neorganizirana. Međutim, u prvo vrijeme se govorilo o osnivanju interventnog voda koji bi trebao uskakati u borbe tamo gdje je to bilo potrebno. Sjeća se da je za taj vod trebalo vojnike posebno obučiti, a tu zadaću je dobio čovjek po nadimku Gadafi. Naime, on je imao najviše ratnog iskustva jer je bio profesionalni vojnik u Libiji. Međutim, svjedoku nije poznato da li je uopće taj vod učestvovao u borbi. Međutim, dosta ljudi iz tog voda je prešlo u vod vojne policije, ali ne može sa sigurnošću reći tko je tim vojnim policajcima zapovijedao. Poslije je čuo priče da se nešto dogodilo u Marinom Selu, ali misli da se to više radilo o seoskim pričama i u svezi toga ne može ništa sa sigurnošću tvrditi.

Svjedok Božidar Lujanac je iskazao da je štab teritorijalne obrane Općine Pakrac formiran u listopadu 1991. g., a on je u formiranju tog štaba raspoređen za načelnika obavještajne službe. Sjeća se da je Damir Kufner bio zadužen za sigurnost. Već prilikom osnivanja tog štaba ukazala se potreba da se osnuje vod vojne policije. Sjeća se da je za to bio zadužen hrvatski branitelj po nadimku Gadafi, stranac iz Libije koji je bio oženjen u Lipiku. Svjedok je iskazao da se od početka govorilo da to treba biti vod vojne policije. Inače, Gadafi je sudjelovao u borbama na prvim linijama fronte za obranu Pakraca, Lipika i Kukunjevca, gdje god se ukazala za to potreba. Za sjedište voda vojne policije predložen je motel u Marinom Selu. Sjeća se da je Damir Kufner vršio provjeru viših časnika, dok je provjeru za sve vojnike bilo gotovo nemoguće vršiti. On nije imao nikakvu zapovjednu moć nad vodom obzirom na funkciju koju je obavljao kao načelnik sigurnosti. Što se tiče sukoba s Damirom Jirasekom svjedok je iskazao da je do tog sukoba došlo negdje krajem studenog, početkom prosinca i to između Damira Kufnera i Damira Jiraseka u stacionaru u Pakračkoj Poljani. Damir Jirasek je došao u društvu trojice, četvorice vojnika koji su bili u odorama Hrvatske vojske, svi naoružani i vikali na Damira Kufnera da ga je on prijavio za nešto što nije učinio. Tom prilikom je htio uhititi Kufnera i odvesti ga u zapovjedništvo u Daruvar. Na kraju je ipak sve završilo razgovorom i svi su se razišli bez sukoba.

Svjedok Sanda Grubišić u zapisniku iz prethodnog postupka je između ostalog rekla da poznaje Kufnera, da je dolazio u Zagreb, da je kontaktirala s njegovom djevojkom, a sadašnjom suprugom, i da joj je Damir rekao da je u vojnoj policiji i da je u to sigurna, a da je sve to bilo u studenom 1991. godine. Tada se sjećala da je bio u vojnoj odori i da je imao obilježja vojne policije i da se ne sjeća da bi joj Damir Kufner govorio da u vojsci obavlja neku drugu funkciju. Na glavnoj raspravi svjedokinja je sve to porekla tvrdeći da ona u svezi posla Damira Kufnera s njim ništa nije razgovarala.

Svjedok Zdravko Čatak je iskazao da je od 19. kolovoza 1991. g. bio uključen u obranu svog mjesta. Prvo je bio u pričuvnom sastavu policije, a poslije se uključio u interventni vod za obranu grada Pakraca gdje se zadržao sve do početka prosinca 1991. g., kad mu je u razgovoru bilo rečeno da se može javiti u vod vojne policije koji se osnivao na ribnjacima pored Marinog Sela. Također mu je rečeno da je taj vod osnivao libijski borac po nadimku Gadafi, a on se u biti u taj vod prijavio nakon njegove smrti. Tamo ga je, zajedno s braćom, primio II.opt. Davor Šimić. Nakon što mu je zastupnica optužbe predočila dio njegovog iskaza iz prethodnog postupka kada je rekao da je njegovu braću Boru i Damira, te njega, upravo Damir Kufner uputio u motel u Marinom Selu svjedok je iskazao da on tako u istrazi nije rekao. Na daljnje pitanje svjedok je iskazao da je bilo slučajeva da bi pojedini članovi odlazili iz voda policije, ali bi se uvijek vraćali nakon par dana, i nije bilo slučajeva da je netko ostao mjesec dana i duže i da se za to vrijeme nije vratio u jedinicu. Svjedok je nadalje iskazao da je Željko Tutić u listopadu i studenom bio u istom interventnom vodu gdje je i on bio, a na pitanje braniteljice V.opt. je li u to vrijeme Željko Tutić napuštao jedinicu i otišao na more svjedok je iskazao da se toga ne sjeća. U jednom trenutku svjedok se V.opt. obratio riječima: „Čuj Eki“, da bi na pitanje predsjednika vijeća zašto ga je nazvao tim nadimkom svjedok rekao da je to njegov nadimak.

Saslušana kao svjedok **Snježana Tutić, supruga V.opt. Željka Tutića**, otklanjajući blagodat nesvjedočenja iskazala je da su suprug, ona i mali sin napustili Pakrac 23. kolovoza 1991.g. zajedno s obitelji Ančić i svi su otišli u Samobor kod tete i tetka Planinčić. Tamo je bilo jako puno rodbine tako da je dijete bilo jako nervozno i nije moglo na miru spavati pa je molila supruga da je odveze negdje drugdje izvan te gužve. Na kraju su otišli na otok Krk i to negdje koncem listopada kod Tome i Jadranke Ančić. Tamo su proveli više od mjesec dana i sjeća se da je suprug bio jako nervozan jer se htio vratiti u svoju jedinicu. Dana 28. 11. 1991. g. vratili su se u Samobor da bi on već 29. 11. otišao na ratište. Posebno je iskazala da je njezin suprug trpio određene podsmjehe i nepovjerenje o nekih suboraca zbog toga što mu je majka bila pravoslavka, a nikad nije čula da bi ga netko zvao po nadimku Eki. Čula je da ga zovu Željka, Deki, Đeki i slično, ali nikad Eki.

Svjedok Pero Tutić je iskazao da je puno bolje poznao oca V.opt. Željka Tutića jer mu je njegov otac pomogao da dobije posao u jednom poduzeću 1981. g., a inače V.opt. je poznao samo iz višđenja, a viđao ga je i tijekom rata. Sjeća se da ga je vidio na rampi, na punktu u Gaju 1991. godine kad je prolazio tim putem i tom prilikom su se pozdravili mahnuvši jedan drugom. Inače, on je bio kuhar od 28. 10. 1991. pa do 10. 7. 1992. g. u Donjoj Obriježi. Sjeća se da je tamo došla i supruga Željka Tutića.

Svjedok Dalibor Vuković je iskazao da sa sigurnošću može tvrditi da je Željko Tutić sa svojom obitelji koncem listopada otišao iz Samobora na otok Krk u mjesto Punat. Željka je vidio dok je prije toga bio u Samoboru. Poznato mu je da se koncem studenog ponovno s obitelji vratio u Samobor, preselivši se u mjesto Vrhovčak kod tetka Živka Tutića. Osobno je vidio Željka koncem studenog dok je preseljavao obitelj.

Svjedok Ljevar Slađan je iskazao da se u domovinski rat uključio od njegovih početaka i tijekom cijele 1991. g. bio je na punktu u Gaju. Sjeća se da je u Gaju stanovao i Tomica Poletto i to u trećoj kući od njega s lijeve strane i zajedno s njim čuvao stražu na

punktu u tom mjestu. Siguran je da je tamo bio cijeli 11. mjesec, ali ne može sa sigurnošću točno reći do kada je bio na tom punktu.

Svjedokinja Ana Danojević je iskazala da je živjela u Kipu do 1991. g. u domaćinstvu sa svojim mužem Mijom Danojevićem i njegovim ocem Ilijom koji je 1910. godišta. U studenom 1991. g. radila u domaćinstvu Štamf Ružene u Sređanima gdje je i spavala. Suprug i svekar su ostali kod kuće. Javljeno joj je da joj je 15. 11. 1991. g. muž odveden zajedno sa svekrom i poslije toga mu se izgubio svaki trag. Pet dana nakon toga je otišla u Zagreb, a potom u Bosnu i Hercegovinu. Nije znala što joj se dogodilo s mužem, a tek godinu dana kasnije je saznala da je ubijen u Marinom Selu.

Iz iskaza **svjedoka Mateš Roberta** proizlazi da je od 5. kolovoza 1991. g. bio pripadnik 1. gardijske brigade zboru narodne grade, tzv. Tigrovi. Tijekom druge polovice kolovoza bio je na raznim mjestima, ali najviše oko Novske. Jednom prilikom dok je išao u posjet majci koja je bila u Međuriću susreo je na kontrolnom punktu vojne policajce. Među njima je bio i Antun Ivezić kojeg je prije poznao iz Tigrova. Ovaj mu je rekao da se oformio vod vojne policije. Uspio ga je nagovoriti da se i on javio u marino Selo i tu ga je primio Gojko Brzica s kojim je dogovorio prelazak u vod vojne policije. Sjeća se da je to bilo 20. prosinca 1991. godine. Dolaskom u motel zadužio je odoru s bijelim remenjem i automatsku pušku. Njemu nitko od suboraca nije govorio da bi se u studenom nešto događalo u motelu, a nije mu u to vrijeme ni bilo poznato da bi u okolici motela bili pronađeni neki leševi. Davor Šimić je bio zapovjednik voda i bio je normalan i korektan zapovjednik. Svjedok je poznao i Pavla Vancaša po nadimku Dida koji je bio vođa grupe u Badljevinu. Poznao je Tomicu Poleta i Željka Tutića, koji su također bili pripadnici voda vojne policije.

Svjedok Ivo Tutić je iskazao da se uključio u obranu svog sela Dobrovca 19. kolovoza 1991. g., a nakon nekog vremena raspoređen je u Lipik. U vod vojne policije formalno je raspoređen koncem studenog, a stvarno sredinom prosinca 1991. godine. Inače, njega je preporučio u taj vod prijatelj iz predratnih dana po nadimku Gadafi koji mu je rekao da on osniva jedan interventni vod koji će ujedno biti vod vojne policije. On ga je i pustio da ode na 10-tak dana u Njemačku kod rodbine. Dok je bio u Njemačkoj brat mu je javio da je Gadafi poginuo. Po povratku ga je u Marinom Selu primio Davor Šimić i uputio ga na punkt u Međuriću. Kasnije je bio premješten na punktove u Gaj i Badljevinu. Damira Kufnera poznaje od prije rata, a osobno ga je vidio za vrijeme rata 2 puta i to 1992. godine. Tomicu Poleta poznaje također od ranije jer su iz istog sela. Poznaje i Željka Tutića koji mu nije nikakav rođak. Sjeća se da mu je na jednom od punktova bio zapovjednik desetine Boro Čatak. Što se tiče Željka Tutića ne sjeća se da je imao neki nadimak, a on ga je zvao imenom Željko. Sjeća se da ga je negdje krajem listopada jednom prilikom sreo u Kutini gdje su ričali o ratnoj situaciji i tom prilikom mu je spomenuo da mora svoju obitelj iz Samobora odvesti na otok Krk.

Svjedok Ivan Hala je iskazao da se sjeća da su u jesen 1991. g. uhićeni neki mještani iz njegovog sela Kip. Sjeća se da je tog jutra čekao prijatelja da idu raditi u Zagreb i negdje oko 6,30 izašao je pred kuću na autobusnu postaju koja se nalazi 50 metara dalje. U jednom trenutku su naišla trojica vojnika s maskama preko glave koje su od njega tražili osobne dokumente i rekli mu da uđe u kuću. Misli da je dalje vidio još 2-3 čovjeka. U kući je bio 10-tak minuta kad mu je došao prijatelj s kombijem i krenuli su prema Zagrebu. Iz

Zagreba se vratio slijedećeg dana navečer i čuo je da su neki mještani srpske nacionalnosti odvedeni. U to vrijeme u Kipu bilo je 75% stanovnika srpske nacionalnosti, a ostalo češke. Svjedok je iskazao da u češki dio sela Hrvatska vojska uopće nije dolazila. Inače, prije rata obje nacionalnosti su živjele u dobrim odnosima, znali su se iz djetinjstva, posjećivali se, pili piće, kavu i slično i između njih nije bilo nikakvih problema.

Iz iskaza **svjedoka Ante Brkljačića** proizlazi da je u drugoj polovici 1991. g. bio raspoređen kao vozač i pratnja zapovjednika obrane grada Pakraca g. Špelića. Radeći ovaj posao obišao je gotovo sva mjesta značajnija za obranu grada. Kao vozač je čuo da se namjerava osnovati jedna jedinica za posebne namjene koju je trebao ustrojiti branitelj libijske nacionalnosti po nadimku Gadafi. Poslije je čuo da je on poginuo i ne zna što je bilo dalje s tom jedinicom. Poznaje Damira Kufnera koji je bio zadužen za sigurnost. Često ga je susretao i poznato mu je da je ovaj obilazio razna mjesta. Poznaje i Davora Šimića još prije rata, a zajedno su studirali u Zagrebu. Viđali su se prvih dana studenom 1991. g., ali nakon toga se ne sjeća gdje je Šimić bio raspoređen i ne sjeća se da li su se uopće susretali. Poznato mu je da je Davor Šimić bio u vojnoj policiji i viđao ga je u Pakracu i Prekopakri i misli da je to bilo u drugoj polovici prosinca.

Iz iskaza **svjedoka Petra Baschiera** proizlazi da se uključio u obranu Pakraca u listopadu 1991. godine. Točnije, s osobnim naoružanjem i automobilom došao je u Lipik negdje oko 25. listopada 1991. g. da bi nakon par dana bio premješten u štab obrane Pakraca. Negdje u to vrijeme sreo je I.opt. Damira Kufnera koji mu je rekao da ga je on predložio u taj štab jer je po struci diplomirani inženjer kemije. U štabu je postavljen za načelnika za atomsko-biološko-kemijsku obranu. Za Damira Kufnera zna da je bio zadužen za sigurnost i uglavnom je surađivao s Božidarom Lujancem. Davora Šimića poznaje preko njegovog oca, ali ga tijekom 1991. i 1992. g. nije vidio u hrvatskim postrojbama. Za događaje u Marinom Selu nije ništa čuo. Tek od 1993. godine, radeći u policiji, došao je do nekih saznanja, ali to je sve posredno.

Iz iskaza **svjedokinje Bude Mare** proizlazi da je s Tomicom Poletto živjela u to ratno vrijeme u izvanbračnoj zajednici. Nakon što su morali napustiti mjesto Dobrovac Tomica je pronašao nužni smještaj u mjestu Gaj kod obitelji Šifter. Sjeća se da je u blizini smjestio i svoje roditelje. Živjeli su uobičajeno, s tim što je Tomica izbivao iz kuće kada bi išao „na dužnost“. Naime, u to vrijeme je bio pripadnik vojne policije i bio je raspoređivan na različite punktove. U Gaj su došli koncem listopada, a tamo su bili sve do Uskrsa 2002. godine kad je otišla od Tomice. Na posebno pitanje branitelja svjedokinja je iskazala da je Tomica ponekad znao po noći izbivati iz kuće, a ritam tih izbivanja bio je dosta pravilan. Nije joj govorio s kim i kamo ide. Za vrijeme njihove izvanbračne zajednice kod njega nije primijetila neke značajnije psihološke ispade. Sjeća se da je jednom prilikom pao u nesvijest i da je za vrijeme granatiranja imao strahove, odnosno doživio je nervni slom. Misli da je to bilo u rujnu 1991. g. kad je hospitaliziran u bolnici u Popovači. Nakon bolnice pio je tablete, a u kući nije bio agresivan. Od njegove pok. majke saznala je da mu je otac bio alkoholičar i da ga je zlostavljao. Za vrijeme zajedničkog života nije pretjerano konzumirao alkohol, iako se ponekad vraćao kući pripit. Nije joj poznato da li je Tomica imao u vojsci kakav nadimak.

Iz iskaza **svjedoka Vene Posepala** proizlazi da poznaje IV.opt. Tomicu Poleta od jeseni 1991. godine. Kako je živio u Gaju u to vrijeme Poleta je tražio smještaj za svoje

roditelje pa mu je pomogao naći kuću. Sjeća se da je bio hrvatski vojnik i da je dežurao na punktu u Gaju. Tamo je živio vanbračno s jednom ženskom osobom. I dalje je ostao dobar s cijelom obitelji, a osobito s njegovim bratom Marijanom koji je također bio u Hrvatskom vojsci.

Iz iskaza **svjedoka Klaić Dubravka** proizlazi da se od 19. kolovoza 1991. g. uključio u obranu Lipika. Negdje u studenom mjesecu 1991.g. saznao je da se osniva vod vojne policije u Marinom Selu, te je uzeo odoru i naoružanje i otišao u motel „Ribarska koliba“. U to vrijeme bilo je oko 15-tak ljudi, a sjeća se da je došao u večernjim satima. Tamo je zatekao Gojka Brzicu, Boru i Damira Čatka, te njihovog trećeg brata, te Tomicu Poleta, Željka Tutića, Antu Ivezića i još neke. Nije siguran da je tamo zatekao Davora Šimića, ali se sjeća da je susreo i jednog zagrepčanina po nadimku Dida. U motelu je prespavao oko 3 dana, a potom je upućen na kontrolne punktove u Međuriću, Gaju, Brezinama i Badljevini. Svjedok posebno iskazuje da nije čuo da bi se u motelu događala neka ubojstva srpskih civila iako je na tom području u to vrijeme bila teška ratna i specifična situacija. Međutim, čuo je da su početkom prosinca u ribnjaku pronađeni leševi nepoznatih osoba, ali ih osobno nije vidio. Što se tiče Damira Kufnera njega je vidio samo 2 puta u motelu, a doživljavao ga je kao visoko rangiranog časnika kojeg su i drugi vojnici doživljavali kao nadređenog jer je bio u kvalitetnijoj odori, s poslovnom torbom. Na upit suca da li je Davor Šimić pred njim bio u podređenom položaju svjedok je iskazao da je on bio samo figura, točnije on tamo nije bio ništa. U to vrijeme su desetinama upravljali Boro Čatak, Ivica Tutić, Damir Jirasek zvani Ćiro, a onaj Dida je bio neki „slobodni strijelac“. On je možda bio privilegirani jer je dolazio i odlazio kada je htio. Svjedok je nadalje iskazao da je u motelu zatekao i 4 civilne osobe i to 2 muškarca i 2 žene. Po njegovom mišljenju ti ljudi nisu bili zarobljenici i mogli su ići kamo su htjeli. Oni su čistili cipele u kuhinji, radili u kuhinji i cijepali drva. Svjedok nadalje iskazuje da je Antun Ivezić imao nadimak Braja, a Tutića su zvali Želja.

Iz iskaza **svjedoka Gorana Daška** proizlazi da je stupio u vod vojne policije na ribnjacima u Marinom Selu, početkom prosinca 1991. godine. prije toga je bio u Zboru narodne garde, u 76. bataljuni. Sjeća se da ga je zapovjednik Franjo Hadžim obavijestio da se traže dragovoljci za vojnu policiju pa se i sam prijavio. Došao je u motel „Ribarska koliba“ i tu je bio zapovjednik Davor Šimić. U motelu je prespavao maksimalno 2 dana, a potom je bio raspoređen na kontrolne punktove u Brezinama, a kasnije i u Međuriću. U motelu je primijetio i neke starije osobe srpske nacionalnosti za koje su mu rekli da se nemaju kamo vratiti. Misli da su bila 2 starca i jedna baka. Oni su se tamo mogli slobodno kretati i nisu bili nikakvi zarobljenici. Što se tiče Damira Kufnera za njega nije čuo ništa određeno, ali je shvatio da je on bio neki zapovjednik u vojnoj policiji prije njegovog dolaska. Davor Šimić mu je bio zapovjednik kad je došao. Tomicu Poleta, Željka Tutića i Antuna Ivezića zna po imenima.

Iz iskaza **svjedoka Tihomira Brkića** proizlazi da je bio član štaba za obranu grada Pakraca i to kao veterinar – načelnik veterinarske službe. U tom pravcu je i djelovao pa mu druge djelatnosti štaba nisu bile poznate. O vodu vojne policije u Marinom Selu ne zna gotovo ništa. Tu vojnu policiju je doživljavao samo kao vojnike na punktovima s kojima se viđao u prolazu i koji su ga propuštali bez zaustavljanja jer su znali daje veterinar i što radi. Poznaje Damira Kufnera jer je on bio načelnik u zajedničkom štabu zajedno s Božidarom Lujancem zadužen za kontraobavještajnu službu. Davora Šimića u to vrijeme nije poznavao, da bi ga dobro upoznao poslije rata jer su kolege po struci.

Iz iskaza **svjedoka Vitomira Kovačevića** proizlazi da je po struci liječnik i da je u listopadu 1991. g. postavljen za načelnika saniteta u štabu za obranu grada Pakraca. Poznato mu je da je u istom štabu bio i Damir Kufner, koji je radio na pitanjima sigurnosti. Osobno je bio angažiran u djelo, rugu svoje struke tako da uopće nije prisustvovao sastancima štaba ako bi raspravljali o nečem drugom. Davora Šimića u ono vrijeme nije poznao. Dok je radio u štabu nije imao nikakvih saznanja da postoji neki vod vojne policije stacioniran na ribnjacima u Marinom Selu.

Iz iskaza **svjedoka Antuna Černušeka** proizlazi da je rođen i živi u selu Kip gdje je većinsko stanovništvo bilo srpske nacionalnosti. U to vrijeme bilo je oko sto kuća od kojih 19 čeških, jedna hrvatska i oko 80 kuća je bilo pravoslavaca. Do izbivanja rata živjeli su složno i tolerantno da bi negdje u rujnu 1991. g. došlo do zahlađenja u odnosima jer su većina vojno sposobnih Srba otišli u obližnju vojarnu „Polom“. Nosili su četničke šajkače, a čak su si neki lijepili umjetnu bradu od crnih ovaca. Hodali su naoružani i s maskama preko glave. Sjeća se da je negdje koncem listopada ili pak početkom studenog netko zakucuo na njegova vrata i čuo je muški glas kako pita za prezime obitelji. Kad je supruga odgovorila taj muški glas je rekao da ostanu u kući i da ne izlaze. Tog čovjeka nije vidio već je vidio samo cijev automatske puške. Po obliku pretpostavlja da se radilo o kalašnjikovu. Nakon otprilike sat vremena neki vojnik koji je stajao ispred kuće dozvolio je svjedoku i njegovim sinovima da odu na posao. Kad se vratio s posla kući čuo je da su neki ljudi odvedeni iz Kipa, točnije četvorica seljana. Vojnici su došli i drugi dan i također su odveli neke ljude.

Iz iskaza **svjedokinje Drage Marijanović** proizlazi da je živjela u Pakracu od 1974. godine. kad su u Pakracu počele ratne operacije u drugoj polovici kolovoza 1991. g. evakuirana je u Zagreb gdje je radila u Mihanovićevoj bolnici 5 godina. Sjeća se Davora Šimića iz tog perioda i da je studirao veterinu. Suprug joj je kao liječnik radio u bolnici u Kutini, a ona je u Zagrebu tijekom studenog 1991. g. u više navrata vidjela Davora Šimića. Sjeća se da je njegov brat Nikša Šimić odlazio u Sjedinjene američke države a ishodio je vizu preko šogora svjedokinje koji je živio u Kaliforniji. Točno se sjeća da je Nikša putovao avionom dana 23. studenog 1991. godine. Nekoliko dana prije Šimići su bili kod njih, a sjeća se da je i njezina, sada pokojna kćerka, pokušala izvaditi vizu. O Davoru Šimiću misli sve najbolje jer je to bio jedan prekrasan mladi čovjek.

Iz iskaza **svjedokinje Lolite Komljenović** proizlazi da je u rujnu 1991. g. napustila Lipik i otišla u Zagreb. Bila je raspoređena u krizni štab obrane grada Pakraca. Prvo vrijeme su imali sjedište na Starčevićovom trgu, a potom na velesajmu u 25. paviljonu. Tu je ostala do travnja 1992. g. kada se vratila u Gaj. Osobno poznaje Davora Šimića iz osnovne i srednje škole jer su ista generacija. Sjeća se da je u listopadu 1991. g. držao stražu na Starčevićovom trgu ispred stožera. U to vrijeme je studirao veterinu i s obzirom na generacijsku bliskost često su se družili i zajedno pili kavu i razgovarali. U studenom 1991. g. vidjela ga je u stožeru na velesajmu i sigurna je u Zagrebu bio tjedan dana prije pada Vukovara, a i nakon njegovog pada. Sjeća se da je Vukovar pao 18. studenog 1991. g. i da su u to vrijeme vršili pripreme za doček prognanika. Lipik je pao 22. ili 23. 11. 1991. g. a u to vrijeme Davor Šimić je još bio u Zagrebu i s njim je razgovarala. Na poseban upit suca svjedokinja je iskazala da joj uopće nije bilo poznato da bi Davor Šimić bio u vojnoj policiji. U to vrijeme je dobro poznavala i Damira Kufnera, a i on je često u to vrijeme dolazio na Velesajam i donosio novosti iz rodnog grada. nije joj bilo poznato što je on u to vrijeme

radio. U to vrijeme je viđala i Gojka Brzicu koji je također u nekoliko navrata dolazio na Velesajam.

Iz iskaza **svjedokinje Zdenke Štrbac** proizlazi da je živjela u mjestu Klisa u vrijeme ratnih operacija 1991. godine. sjeća se da je u mjesecu prosincu 1991. godine u večernjim satima u njihovo dvorište došao Slavko Jurčak i pozvao ih da izađu iz kuće. Kad su izašli van Jurčak im je rekao da idu s njima i bio je jako strog. Osjećala se grozno, bilo joj je jako neugodno i strah. Kad su krenuli prema raskrižju čula je neki udarac iza sebe ali se nije usudila okrenuti. Kasnije joj je suprug rekao da ga je Slavko udario puškom u prsa. Potrpali su ih u jedno vozilo, a onda odvezli do jednog mjesta koje je prvi puta u životu vidjela. Kasnije je u razgovoru saznala da su došli do ribnjaka u Marinom Selu. Sjeća se da su je tamo neki ljudi ispitivali, da su bili jako korektni i pitali su je zašto su dovezeni. Kad je objasnila da im se to najvjerojatnije Slavko Jurčak sveti jedan od njih je rekao da se privatne nesuglasice ne smiju rješavati na taj način. Taj isti čovjek je rekao da ih moraju smjestiti na neko drugo mjesto, a nakon toga su ih odvezli u Pakračku Poljanu. Taj isti automobil koji ih je tamo odveo poslije je supruga odveo u Kutinu liječniku. Čovjek koji im je pomogao u Marinom Selu, po pričanju supruga, zvao se Željko Tutić. U Poljani su ostali sve do 15. kolovoza 1992. g. i sjeća se da je njihova kćerka tamo išla u školu.

Vijeće je prihvatilo prijedlog zastupnice optužbe da se pročita **iskaz Jove Krajnovića**, jednog od preživjelih oštećenika u Marinom Selu, koji je ispitan dana 22. svibnja 1996. godine pred Međunarodnim sudom za progon osoba odgovornih za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991. godine.

Iz njegovog iskaza proizlazi da je 15. studenog 1991. bio u svojoj kući u selu Kip, spremajući se na posao. Oko 6 sati vidio je kroz prozor jedan vojni kamion kojega su slijedila tri manja vozila kako skreću u njihovu ulicu. Bili su puni hrvatskih vojnika (Zbora narodne garde) opasanih bijelim remenjem. Iskočili su iz kamiona i ušli u njihovo dvorište, počeli su lupati po vratima, pa je majka otvorila vrata. U prostoriju su ušla četiri vojnika sa kompletnim naoružanjem, udarili su ga i zapovjedili da izađe van, a jedan od vojnika je udario i oca. Istjerali su ih na dvorište i tukli, a jedan je vojnik ubio njihovog psa koji je lajao. Odveli su ih do raskrižja ispred njihove kuće, gdje su bila parkirana vozila, a njega odveli da pokaže kuću Branka Bunčića i kada je to učinio svezali su mu ruke žicom iza leđa. Pretresli su kuću i štagalj Bunčićeve kuće, a kasnije je saznao, da su dan ranije uhitili Bunčića i odveli ga u Marino Selo. Odveli su ga na raskrižje gdje su bili ostali muškarci iz sela i ugorali ga u jedno vozilo, tražeći da pokaže kuću Ignjatija Radosavljevića. U toj kući nije bilo nikoga, te su vojnici pretražili dvorište, a potom se vratili na raskrižje. Na raskrižju su ih čekali njegov otac Mijo Krajnović, te mještani Petar Novković, Nikola Gojković, Filip Gojković, Mijo Gojković i Jovan Popović, te Branko Stanković i Jovo Popović Tejin. Iz njegove kuće su uzeli stolnjak, istrgnuli ga na trake i vezali im oči. Kasnije je saznao da su mještani Kipa i ranije, prijašnjih dana, odvođeni u Marino Selo. U osobni automobil u kojem je on sa vojnicima obilazio kuće, stavili su i njegovog oca i vozili se oko 1,5 sat. Nakon što su im skinuli poveze, vidio je da se nalaze kod hotela okruženog ribnjacima. Čuli su kasnije od nekih uhićenih žena, da su to Marino Selo i Ribarska koliba blizu Pakračke Poljane. U hotelu je bilo još vojnika jednako obučeni kao i ovi koji su ih uhitili, a neki od vojnika su imali crne čarape preko lica sa izrezanim otvorima za oči. Oduzeli su im osobne stvari, a Filipa Gojkovića odveli su u hotelski podrum, te je čuo udarce i vikanje u pomoć. Kada su Filipa pustili van, on je rekao da

su to „merčepovci“, a isti je njegovom ocu rekao da bi trebali bježati. Svi su dobili batina na isti način, odmah po dolasku u hotel. Njega su tukli zajedno sa Nikolom Gojkovićem. Ispitivali su ih za oružje koje oni nisu imali i zašto su se digli protiv Hrvatske države. Pokušavao ih je uvjeriti da nema oružje i da se nije digao protiv Hrvatske države no oni su ga i dalje tukli dok nije pao na tlo, a tukli su ga metalnom šipkom odsječenom od vojničkih kreveta. Prije nego što su ga odveli na batinjanje vidio je neke druge uhićenike, Nikolu Krajnovića, Milana Popovića, Branka Bunčića i Peru Popovića koji su bili jako pretučeni. Među tim ljudima su bili Rade Gojković iz Pakračke Klise, Jovo Žestić iz Pakračkih Batinjana i Slobodan iz Kukuruznjaka. Istoga dana, Slobodan je tukao vojnik po imenu Ante Andrijo zv. „Ante Pavelić“, a i kasnije su ga tukli i stavljali mu sol u rane, a kada ga je kasnije vidio, uočio je urezan križ na tijelu od vrata do pupka, rana je krvarila, a sol izmiješana sa krvlju bila je svuda oko posjekotine. Nakon što su vojnici završili s premlaćivanjem svih dovedenih, odveli su Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića Siminog i Slobodana, te ih natovarili na kamion. Među vojnicima su bili Ante Andrijo zv. „Pavelić“, Ivica Poletto, „Vlado Kec“, neki Drago i još jedan, čije ime ne zna. Imena zna jer su se tako međusobno zvali, a nakon desetak minuta čulo se pucanje. Kasnije je čuo od Branka Stankovića, Nikole Ivanovića i Branka Bunčića da su te ljude pokapali slijedećeg jutra -16. studenog 1991., a sjeća se da su na hotelskim vratima čuvara (pripadnika Zbora narodne garde) bila napisana imena i sjeća se da je pisalo „Vlado Kec“, „Ante Pavelić“, „Boro Gojko“, dok se drugih ne može sjetiti. U subotu, 16. studenog, bili su nagurani u jednoj maloj podrumskoj sobi, a iz susjedne sobe se čulo jaukanje, i protekom nekog vremena u njihovu sobu ubačen je Mijo Danojević, kovač iz Kipa, vrlo jak čovjek, težak oko 140 kilograma. Spomenutog Danojevića su njegov otac i Gojko Gojković, koji je toga dana doveden u hotel, posjeli na stolicu i isti je bio otečen i modar po licu, potom su čuli nekoliko slabih udisaja, glava mu je klonula i ukočio se. Tada je u tu prostoriju ušao vojnik „Boro Gojko“, nazvao Miju krvoločnim četnikom i rekao da ga mora udarati, zadao mu je konačni udarac, da bi tek tada shvatio da je Mijo već mrtav. Nakon toga došli su čuvari koji su morali Miju staviti u kamion, a kasnije je čuo da je isti odvezen i istovaren u kanal kod Garešnice. Dana 17. studenog tukli su ih sve i to vojnik „Vlado Kec“ i neki Drago.

U ponedjeljak 18. studenog, poslije podne, vojnici su pustili iz ribnjaka vodu u podrumski prostor i bila je visoka gotovo jedan metar. Po njega je došao Poletto te ga je izveo van i počeo žestoko tući ispred hotela, dok su ostali pripadnici Zbora narodne garde promatrali. Poletto je nosio visoke gumene čizme, udarao ga je nogama i rukama, tada ga je ponovno gurnuo u podrum sa vodom, a na sreću njegov otac je imao rezervne hlače pa mu ih je dao. Svi uhićenici bili su na betonskoj izbočini koja je bila odmah iznad razine vode i tu su svi bili, njih osamnaest. U početku ih je bilo dvadeset i četvero no šestoro je već bilo ubijeno. Sjeća se, da su ga odveli u veliku hotelsku blagovaonicu u ponedjeljak ujutro gdje je bilo sedam ili osam vojnika, bili su tu Poletto i „Kec“ i naredili su mu da svojom rukom piše što je diktirao jedan vojnik, a radilo se o ljudima koji navodno imaju oružje u selu. On je to morao učiniti pa je taj dokument i potpisao. Jednom vojniku po imenu „Eki“ rekao je, da to nije istina, pa su ga svi počeli tući. Tada su mu vezali konopcem za stolicu noge, a na ruke su mu iza leđa stavili lisičine i skinuli cipele te povezali dvije žice na nožne palce. Žice su išle do električnog induktora i tada je Poletto počeo okretati ručicu, strašno je vikao i od bola se gotovo onesvijestio. U hotelu su boravili vojnici u smjenama pet do šest, a obilazio ih je zapovjednik srednjih godina. On je jedini bio stariji, svi su drugi bili mladi. Dana 19. studenog, misli da je utorak, ubili su Branka Bunčića, Jovu Žestića i Jovu Popovića, kojeg su

tukli dok nije umro, a onda su ga ostali morali staviti na kamion, da bi potom rekli Branku Bunčiću i Jovi Popoviću da idu na liječnički pregled. Došli su Poletto i „Kec“ i rekli im da ih vode u Popovaću na liječnički pregled, tog istog dana, ranije, mlatili su ih „Ante Pavelić“ i „Vlado Kec“, u sobi pokraj njihove. Čuli su deranje i vrištanje, znao je tko ih tuče jer je vidio „Pavelića“ i „Keca“, a tada su ih odveli Poletto i „Kec“ te više Branka i Jovu nisu vidjeli. Dana 20. studenog vojnici su došli u njihovu prostoriju i rekli im da se moraju prati, izveli ih van i polijevali hladnom vodom, šmrkovima, od čega je već bolestan, umro Rade Gojković. Isto su činili Poletto, „Andrijato“, „Kec“ i „Drago“ koji je inače vozio kamion. Toga dana 20. studenog poslije podne oca i njega su izveli kazavši im da su došli ljudi iz Zagreba koji će ih ispitati. Tukli su ih glavom, rukama i nogama, i njemu su slomili dva rebra te čeljust na tri mjesta i izbili većinu zubi. Istoga dana između 18,00 i 19,00 sati došli su Poletto i „Pavelić“ u sobu u kojoj su držani i pitali Nikolu Krajnovića za neki novac. Poletto i „Pavelić“ su pretraživali dvorište baterijom, kada nisu našli novac donijeli su električni induktor, pa je taj „Pavelić“ nožem probušio Nikoli Krajnoviću uho, a u posjekotinu stavio metak, spojio žicu induktora na metak i tada je „Pavelić“ okrenuo ručicu induktora od čega se Nikola Krajnović onesvijestio i tada mu je „Pavelić“ odsjekao oba uha. Tada je odsjekao uha i Savi Gojkoviću dok je ovaj bio pri svijesti, te oba uha Peri Novkoviću. Tada je taj „Pavelić“ prisiljavao njegovog oca da proguta jedno od Perinih ušiju, stavljajući mu nož ispod nosa i prijeteci da će mu ga odsjeci ako ne proguta uho. „Pavelić“ je gurnuo uho u usta njegovog oca, a kako se otac počeo gušiti „Pavelić“ ga je snažno udario po prsima tako da je isti uho progutao, a ocu zasjeko ušnu resicu. Milanu Popoviću „Pavelić“ je odsjekao oba uha, nakon čega su „Pavelić“, Poletto i „Drago“ te neki drugi, one kojima su odsječene uši kao i Peru Popovića izveli iz prostorije te se čuli kratki pucnjevi, nekoliko pojedinačnih pucnjeva, iz pištolja od pravca rijeke Ilove. Dana 21. studenog Poletto je odveo njega i uhićenike Branka Stankovića i Nikolu Ivanovića do ribnjaka te im je dao alat pa su morali zakopati tijela Jove Žestića, Rade Gojkovića i Nikole Krajnovića, a nakon što su ih zakopali naredili su da na njihova tijela bace kante sa smećem i još blata, a poslije toga odveli ih na drugi kraj u blizini ribnjaka, gdje je bilo tijelo Pere Popovića koje su sahranili u plitak grob. Potom su ih Poletto i „Andrijato“, te još neki vojnici, odveli na mjesto gdje su bila tijela Petra Novkovića, Milana Popovića i Save Gojkovića čiji leševi su bli pretučeni i plavi i vidjele su se rane od metaka. Iskopali su jednu rupu za njih trojicu, a grob je tako označen da bi ga na mapi mogao locirati. Nakon što su sahranili tijela, vojnik Poletto je pitao njegovog oca što mu je posljednja želja na što je ovaj odgovorio da vidi svoju unučad. Nakon što su vraćeni u hotel nije više bilo ubijanja, te su njih šestero preživjeli, on, njegov otac Mijo, Branko Stanković, Nikola Ivanović, Milka Bunčić i Jeka Žestić. Svjedok dalje ističe da su 26. studenog „Eki“ i Poletto ušli u njihovu sobu dok su ležali na betonskoj izbočini i počeli su ih tući gumenim palicama poput onih koje koristi policija. „Eki“ se uhvatio za vodovodne cijevi na stropu i nogama gazio Branka Stankovića i njega po prsima. „Eki“ je gumenom palicom tukao i njega i oca, nakon izvjesnog vremena došao je vojnik „Drago“ te otjerao „Ekija“ i Poletta, ugasio svjetlo i zaključao vrata. Ostali uhićenici su promatrali batine, a ujutro Poletto je zapovjedio njemu, njegovom ocu i Branku Stankoviću da izađu iz sobe te su ih strpali u vojni kamion i odvezli u nepoznatom smjeru. Vozili su se više od sat vremena dok nisu stigli u neku školu u Daruvaru, a zatim dalje u centar, u Policijsku postaju. Ovdje su bili ispitivani do srijede, a prije toga su odvedeni na pregled. U policiji su ispričali što im se dešavalo u Marinom Selu, a izgledalo mu je da su ljudi u Sekretarijatu unutarnjih poslova bili iznenađeni onim što im se desilo i pokušavali su utvrditi što se zapravo dogodilo. Njegovoj sestri su javili što se s njima desilo i ona im je donijela cigarete u zatvor. Odveden je 29. studenog liječnici koja je bila šokirana kada je

vidjela povrede, nakon toga su odvedeni u bolnicu u Bjelovar, te su mu operirali čeljust. Utvrđeno je da mu je povrijeđena leđna moždina, slomljena rebra, a imao je modrice. Radi razmjene 10. prosinca odvezeni su u Zagreb, odnosno u Karlovac, potom vraćeni u Zagreb, da bi konačno razmjenjena bila 12. prosinca 1991.

Opisao je čuvare u Marinom Selu kao Ivicu Poletto plavog, visokog, oko 25 godina, bez raspoznavajućih obilježja iz sela Dobrovac, „Ante Andrijato“ „Pavelić“, plav, oko 25 godina, niži od Poletta, ali vrlo mišićav iz sela Kusonja, „Vlado Kec“, oko 30 godina iz Pakrac, visok oko 180 cm, jake građe, „Boro Gojko“ zvan „Eki“ star oko 23 godine iz pakračkog kraja, plav, najniži od čuvara, vrlo mišićav. Po njemu je zapovjednik bio Damir Širac kojega je vidio samo jedan put ili dva puta, istaknuo je da su onoga dana kada su odvedeni žene morale po selu pokazivati kuće osoba na popisu, što je čuo od majke. Majka je bila odvedena pokazati kuću Ignjatija Gojkovića, dok je njegova žena pokazala kuću Sime Radosavljevića, nakon čega su ih pustili. U hotelskom logoru nisu dobivali hranu osim jedan put dnevno i to vrlo malo, a vodu im je davala Milka Bunčić u bocama budući je slavina bila vani. Pristup wc-u nisu imali, a nuždu su vršili u posudu u uglu ove podrumske prostorije. Svjedok je još iskazao da je dana 17. studenog, nakon što je on uhićen, njegova žena otišla do njegove sestre u Daruvar i tada su otišli u policijsku postaju da izvijeste o incidentu. Policija im je savjetovala da zbog vlastite sigurnosti napuste Kip. One su zajedno s njegovom majkom i djecom odvedene u kuću njegove sestre u Garešnici gdje su ostali 8 dana. Kasnije im je jedna gospođa koja je nosila hranu trupama ZNG-a rekla da ih je uočila izvan hotela dok su sjekli drva.

Svjedok Jovo Krajnović je saslušan na glavnoj raspravi kod ovog suda dana 9. prosinca 2008. godine, nakon što je svojevrijedno došao iz Republike Srbije. Prije toga je iz Republike Srbije, Okružnog suda u Beogradu, Vijeća za ratne zločine, zaprimljen podnesak kojim se obavještava raspravno vijeće ovog suda da svjedok Jovo Krajnović ne želi davati svoj iskaz na javnoj sjednici i predlaže da se isključi javnost, obzirom na prijetnje koje su upućene njegovim sestrama koje žive u Republici Hrvatskoj, te se boji za njihov život. Vijeće je prihvatilo prijedlog svjedoka, te je temeljem čl. 293. st. 1. toč. 4. ZKP s glavne rasprave isključena javnost samo za davanje iskaza toga svjedoka.

S obzirom na protek vremena očigledno je da se svjedok sjećao puno manje činjenica i događaja nego što je to bilo 1996. godine, dakle, prije 13 godina, a s druge strane kod njega se primijetila nelagodnost i određen strah, vjerojatno vezano za prijetnje njegovim sestrama koje žive u Republici Hrvatskoj. Svjedok je ponovno opisao što se to događalo kritičnog dana kada su došli hrvatski vojnici, posebno navodeći da su ih izveli iz kuće, a onda vezali žicom. Iz njegove kuće su uzeli stolnjak, poderali ga, pa su im tim krpama vezali oči prije nego što su ih ukrcali u vozila. Vlado Kec i Poletto tako vezanog su ga strpali u vozilo i vozili ga po selu, a on im je morao pokazivati kuće Srba čija su imena navodili. Tako im je pokazao kuću Branka Stankovića kojeg su već prije uhapsili. Svjedok je posebno iskazao da je Dušan Popović, brat Jove Popovića, kad je vidio da dolaze do njegove kuće u jednom trenutku počeo bježati tako da su zapucali za njim i tom prilikom je stradao. Na posebno pitanje zbog čega je morao pokazivati kuće Srba koji su već uhićeni svjedok je iskazao da je to morao učiniti radi provjere da li su svi ukućani iz tih kuća uhapšeni. Tako ih je morao odvesti do kuće Branka Bunčića koji je već prije uhićen i tamo su pitali njegovu majku za oružje, ali nakon pretrage ništa nisu našli. Na posebno pitanje kako su bili obučeni hrvatski

vojnici svjedok je iskazao da su imali maskirne uniforme, a na rukavu su imali oznake „HDZ“. Neki od njih imali su i bijele opasače, pretpostavlja da su ti opasači uzeti iz vojarnice koja je osvojena ranije. Kad su došli do raskrižja u selu vezali su oči njegovom ocu i njemu, a i ostalima koji su uhićeni. Oca i njega su vozili u jednom automobilu, a druge seljane su potrpali u kamion. Odvezli su ih u Marino Selo, u motel „Ribarska koliba“. Tamo je vidio da se već nalaze oni prije uhićeni seljani. Tamo je vidio i dvije žene, Milku Bunčić i Jeku Žestić, a sveukupno ih je bio 23-24 osobe. Kad su izašli iz vozila u Marinom Selu sve su ih postrojili, skinuli im poveze i odvezali ruke i morali su povaditi sve iz džepova. Netko je popisivao sve uhićene, a potom su ih smjestili u podrumске prostorije. U jednom od tih prostorija su ih držali a u drugoj tukli. U toj prostoriji gdje su ih držali pustili su vodu iz ribnjaka, tako da je voda bila gotovo do pasa. Morali su se izuti, a Poletu iz Dobrovca mu nije dao da obuđe cipele. Zbog vode su spavali na daskama koje su bile jedna do druge. Opisujući sve što im se događalo svjedok je iskazao da su ih tukli svaki dan i to već prvog dana, 15. studenog, kad su ih dovezli svi su istučeni. Prvo su istukli Nikolu Gojkovića, pa Filipa Gojkovića, a onda i druge. Tukli su ih željeznim cijevima i drugim čim su stigli. Na posebno pitanje o osobama koje su ih tukle svjedok je iskazao da su ih tukli Andrijato iz Kusionja, Poletu, Vlado Kec i Gojko Boro koji je imao nadimak Eki, a na pitanje kako je saznao za tak nadimak svjedok je odgovorio da mu je sam Boro Gojko rekao da mu je Eki nadimak. Opisujući što im se sve događalo u podrumu svjedok je rekao da je Andrijato rezao uši ljudima i to Peri Novkoviću, Milanu Popoviću, Savi Gojkoviću iz Pakračke Klise, a Nikoli Krajnoviću su jedno odrezali a drugo probušili nožem i stavili mu puščani metak u to uho te spojili sa žicom. Induktor za tu struju je okretao Poletu. Opisujući što se događalo njegovom ocu svjedok je rekao da su mu zarezali nos i prorezali uho, a u jednom trenutku su uzeli uho od Save Gojkovića i strpali njegovom ocu u usta. To je učinio Andrijato i rekao mu „Jedi 'ladetinu, majku ti četničku!“. Otac je morao progutati uho, što je on osobno vidio. Oni ljudi kojima su odrezane uši strpani su u automobil i odvezeni prema nasipu ribnjaka. Sjeća se da je kamion vozio Tutić Pero, a ljude su utovarivali Kec Vlado, Andrijato i Poletu. Osim ovih vojnika bilo ih je još dosta drugih, a većina ih je bila mladih ljudi. Dok je Branko Stanković rezao drva, a njegov otac i on cijepali nakon nekog vremena su čuli pucnjeve i uskoro su se vojnici vratili pjevajući. Na pitanje što je bilo s Mijom Danojevićem svjedok je iskazao da su ga doveli u subotu ili pak nedjelju i u jednoj prostoriji su ga tukli tako da je odzvanjalo kao po bubnju, a zatim su ga Poletu, Andrijato i još neka dvojica-trojica ugurali u njihovu prostoriju. Stavili su ga na jednu stolicu na kojoj je sjedio i kimao glavom jaučući da bi u jednom trenutku zašutio. U tom trenutku je vrata otvorio Poletu, udario ga šipkom po ramenu tako da se sve zaprašilo psujući mu majku četničku i govoreći da ga još trebaju. Na posebno pitanje svjedok je iskazao da se ne može točno sjetiti da li je to bio točno Poletu ili pak Eki jer je prošlo puno vremena i ne može se sjetiti svih detalja, a njemu su Eki ili Andrijato bili svi jednaki. Svjedok je posebno iskazao da vidi i dan danas sliku kako tuku Miju Danojevića, ali ne može se ipak točno sjetiti koja ga je od tih osoba udarila. Sjeća se da su Slobodanu Kukiću zarezali križ na prsima i zasolili ga solju, ali se ne može točno sjetiti tko je to činio. Nikoli Ivanoviću iz Pakračkih Batinjana palili su let-lampom prsa i svjedok se sjeća da je to radio Andrijato zvani Ante Pavelić, a on je rezao i uši kao što je to već prije iskazao. Svjedok se još sjeća jedne večeri došao neki čovjek i pitao tko je bolestan da će ga odvesti u bolnicu u Popovaču. Tom prilikom se javio Branko Bunčić i još neki čijih se imena ne može točno sjetiti. Sjeća se samo da se nitko od njih nije više vratio. Što se tiče Jove Žestića svjedok se sjeća da je to bilo 19. ili pak 20. studenog, da je dan bio tmuran i jako hladan i da su se svi morali ići van tuširati. Pred motelom su nabili 4 kolca i oko njih pričvrstili najlon. Jedan hrvatski vojnik je držao šlauf i

sve ih tuširao hladnom vodom, a svi su se morali skinuti goli, osim žena koje su bile sa strane i morale su se skinuti samo do pasa. Jovo Žestić je prije toga bio bolestan i imao temperaturu, tako da je odmah umro čim su ga polili hladnom vodom. Na posebno pitanje kako je zadobio ozljede čeljusti svjedok je iskazao je u njihovu prostoriju došao jedan hrvatski vojnik, rekao njegovom ocu i njemu da izađu u onu drugu prostoriju jer su došla dvojica vojnika iz Zagreba koji će ih, navodno, ispitati. Ta dvojica su ih tukli, najprije rukama po glavi, a zatim i nogama. Sjeća se da je u jednom trenutku dobio udarac u čeljust i da su mu zubi poispadali, a čeljust mu je pukla na 3 mjesta. Tu trojicu vojnika nije poznao. Tu su bili još i drugi vojnici, ali se ne može sjetiti njihovih imena. Inače, prije toga su ih tukli svake večeri. Zadnju večer ostali su živi njegov otac, on, Milka Bunčić, Branko Stanković, Nikola Ivanović i Jeka Žestić. Te večeri su ih sve tukli Andrijato i Poletto. Sjeća se da su bile neke cijevi na stropu za koje se uhvatio Andrijato i skakao po leđima Branka Stankovića. Kad je malo bolje razmislio svjedok misli da je ipak to radio Eki, a ne Andrijato. Kad su mu pokazane fotografije motela i podrumskih prostorija svjedok je iskazao da je tada oko motela bilo puno više vode nego što se vidi na fotografijama, te je pokazao na jedan dio fotografije nedaleko od stupa u obliku slova naopakog „V“ da se nalaze grobnice Jove Popovića i Jove Žestića, ali se ne može sjetiti ostalih. Sjeća se da su sahranili Petra Popovića i to plitko, a cijelo to područje inače poplavljuje. Malo dalje od tog mjesta je sahranjen Savo Gojković iz Pakračke Klise, Milan Popović iz Kipa, Pero Novković iz Kipa, a Milan Popović se nalazio u vodi do dubine pojasa tako da je morao ići po njega da bi ga izvadio iz vode i poslije sahranio. Posebno napominje da su svi oni sahranjeni u istoj grobnici kja je bila dubine negdje malo iznad koljena. Svjedok je posebno iskazao da je u Marinom Selu doživio strašne fizičke torture što je ostavilo psihičke posljedice i dan danas se liječi i ima velikih problema, kako psihičkih, tako i fizičkih.

Svjedok Mijo Krajnović dao je iskaz 21. i 22. svibnja 1996. pred Međunarodnim kaznenim tribunalom za progon osoba odgovornih za ozbiljno kršenje međunarodnog prava počinjeno na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991. godine. Isti opisuje način pod kojima je uhićen i doveden u Marino Selo gotovo istovjetno kao svjedok Jovo Krajnović (njegov sin). Opisuje vojnike u maskirnim uniformama s bijelim remenjem, a opisao je muškarce iz sela koji su odvedeni toga 15. studenog 1991. Kombijem je dovežen sa sinom i dva vojnika u Marino Selo, a koje ime i lokaciju je kasnije saznao. Radilo se o većoj zgradi okruženoj hektarima i hektarima ribnjaka. Bilo je očito da se radi o hotelu, a blizu istog vidio je Savu Gojkovića, Radu Gojkovića, Slobodana ne zna mu prezime, nekog Cicvaru, Jovu Žestića, svi iz Pakračke Klise te Nikolu Ivanovića iz Pakračkih Batinjana, dvije žene iz Pakračke Klise Milku Bunčić i Jeku Žestić. Bio je i jedan muškarac čijega se imena ne sjeća. Jedan čovjek, nakon što su mu je skinut povež i oslobođene ruke, tražio je od njih podatke. U blizini se nalazila i grupa naoružanih vojnika, a sve su ih ugurali u podrum i tukli cijevima, nogama od vojničkih kreveta. Vojnici iz Pakraca su bili najgori u motelu i najviše su tukli Ante Andrijato koji je sebi dao nadimak „Pavelić“, star oko 25 godina, čijeg je brata poznao, „Vlado Kec“, star oko 25 godina, koji se sam tako zvao, „Boro Gojko“ po nadimku Eki, star oko 25 godina i Poletto također oko 25 godina. Sami su rekli da su iz Pakraca, a dok su ih tukli morali su pokazati novčanik, odnosno novac i smjestili su ih u sobu 10 m² u podrumu u kojoj je bila voda visine 60 do 70 cm, koja je varirala pa su svi bili prisiljeni stajati na jednoj betonskoj izbočini. Slijedećeg dana su ih natjerali da izađu i motornom pilom režu drva. Svjedok je opisao čega se sve sjetio, pa je tako opisao da su jednoga dana Poletto i „Ante Andrijato“ operirali električnim induktorom i to na način da je „Ante Andrijato“ ušnu

resicu Nikole Krajnovića i Pere Novkovića probušio, stavio im je metak u uho, a Poletto je puštao struju. Nikola i Pero su vrištali, a nakon torture „Ante Andrijato“ je nožem odsjekao Nikoli Krajnoviću oba uha, jedno uho Peri, Savi i Milanu, a Poletto i „Ante“ su njemu rekli da mu neće odsjeći uho ako pojede Savino uho, a ako ne poslušati da će mu odsjeći nos. Probao je pojesti Savino uho i tada su njemu zarezali po sredini resice uho, te se može vidjeti i ožiljak. Četvorici zatočenika tada je zapovjedbno da izađu iz sobe, a ostali su bili zaključani, da bi se nakon dvadeset minuta čulo četiri ili pet pojedinačnih hitaca iz pištolja iz pravca rijeke Ilove. Drugi dan mu je sin pričao da je sahranio Nikolu Krajnovića, Radu Gojkovića i Petra Popovića. Ističe, da je Rade Gojković umro istog dana kada je izvršena električna tortura. Toga dana su ih natjerali da se skinu pa su jedan drugoga morali špricati šmrkom hladne vode. Čak su se i dvije žene morale svući, ali samo do pasa, a od tog tuširanja Rade se srušio na mjestu i tada su ga vojnici odvezli u pravcu ribnjaka jer je umro. Nakon toga su njegov sin i Nikola Ivanović zajedno s njim ukrcani na kamion, a s njima su bili Poletto, „Andrijato“, „Gojko“ i „Kec“ te su odveženi na obalu rijeke Ilove. Vidio je tri mrtva zarobljenika kako leže raštrkana po zemlji na 10 metara udaljeni jedan od drugog, a bilo su to Milan Popović, Pero Novković i Savo Gojković. Čela su im bila razbijena kao od udaraca cijevi, a primijetio je rupe od metaka na njihovoj odjeći i krvave mrlje oko istih. Četiri čuvara su im dali alat i morali su iskopati rupe duboke oko 30 cm. Bili su tučeni redovito navečer, a ona četvorica Poletto, „Andrijato“, „Gojko“, „Kec“ bili su pijani. Tvrdi da su ga tukla pomenuta četvorica i dvije osobe iz Zagreba. Opisao je, kako ga je taj čovjek iz Zagreba tukao, a opisao je i kako je Nikola Ivanović imao ožiljke od opekotina na grudnom košu od paljenja sa let lampom što su radili Poletto, „Andrijato“, „Gojko“ i „Kec“. Zatočenik Slobodan imao je znak križa usječen na prsni koš, na što su mu nasuli i u ranu utisnuli sol, no ne zna tko je to učinio. Sjeća se, da su drugog ili trećeg dana čuvari mlatili sedmoricu uhićenika te se čulo što im se radi, a nakon toga su ih ubacili u zajedničku sobu, nakon čega su ih odveli u kamion i to Slobodana, Cicvaru, Filipa Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Gojka Gojkovića, Miju Gojkovića i Jovu Popovića Siminog. Nakon što se čulo kako kamion odlazi, a po proteku tridesetak minuta čuli su se pucnjevi iz automatskog oružja. Nakon pucnjave čuo se povratak kamiona, a ova četiri čuvara koja su najviše premlaćivali bila su u kamionu. Tog istoga dana odveženi su Jovo Popović od oca Teje i Branko Bunčić, a čuli su od vozača kamiona da ih vozi u ambulantu u Kutinu, a nakon toga Jovo i Branko nikada više nisu viđeni. Misli da su 16. studenog 1991. u motel došli i uhićenici Gojko Gojković i Mijo Danojević. Čuo je da Miju strahovito tuku, a nakon što je izudaran bačen je u njihovu sobu. Pa su ga oni posjeli na stolicu nakon čega je došao jedan vojnik, ali ne sjeća se koji, te metalnom cijevi udario istog po vratu, od čega je ovaj pao sa stolice, ali je već bio potpuno ukočen. Shvatili su da je Mijo mrtav kada nije reagirao na taj udarac po vratu. Taj vojnik zapovjedio je uhićenicima da iznesu Miju van i da ga stave u jedan od malih kombija. Nakon toga je tučen Gojko, a isti je ubijen nakon nekoliko dana sa onom sedmoricom. Ističe da je Poletto bio zadužen za induktor te je taj „Gojko“ bio izložen električnom šoku, a bio je prisutan kada su strujom mučili njegovog sina i Jovu Krajnovića. On je mučen identično kao Jovo. Poletto mu je zapovjedio u jednom trenutku da makne žice sa nogu svoga sina, što je učinio, a tada je Poletto uključio struju tako da ga je tresla. Zadnju večer prije napuštanja hotela „Boro Gojko“, Eki ih je strašno tukao jer je vjerojatno znao da će biti pušteni, a tada je došao vojnik „Drago“ i izvukao Ekija van. Toga dana su tukli njega, Branka Stankovića i sina, a tukao ih je Eki metalnom cijevi po cijelom tijelu. Dana 26. i 27. studenog 1991. došao je vojnik „Drago“ i rekao im da idu kamionom. Uplašili su se da će ih ubiti, međutim, čvrsto su ih vezali i odvezli u Daruvar. U zadnjem dijelu kamiona bili su s njima Poletto i još jedan vojnik. Prije

nego što je kamion napustio hotel svjedok je primijetio jednog višeg časnika koji je bio vrlo ljut i mahao komadom papira i vikao Ekiju da zašto on mora jesti njegova govna, htijući reći da će on biti odgovoran za ono što su Eki i društvo činili. Časnik je imao istu uniformu kao i vojnici u hotelu, a primijetio je kako hoda po terenu oko hotela, ali on nikada nije bio prisutan dok su njih tukli i mučili i nije se miješao s vojnicima u hotelu. Nakon odvoženja u Daruvar pregledali su ih u policiji, odvezli u Medicinski centar potom u bolnicu u Bjelovaru. Sin je zadržan u bolnici, a on je trebao biti primljen zbog slomljenih rebara, ali budući je bolnica bila prepuna poslali su njega i Branka Stankovića u bjelovarski zatvor. U Bjelovaru su ostali do 10. prosinca, a razmijenjeni su 12. ili 13. prosinca.

Svjedok Mijo Krajnović, sukladno čl. 9. Drugog dodatnog protokola uz Europsku konvenciju o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima Republike Hrvatske ispitan je vanraspravno preko video veze dok se nalazio u sudnici vijeća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu i to u dva navrata. Prvi puta u istrazi od strane istražnog suca, a drugi put dana 8. prosinca 2008. godine od strane raspravnog vijeća. Oba puta iskazao je gotovo istovjetno kao u iskazu koji je dao pred haškim istražiteljima 1996. g., s tim što je otada proteklo više od 13 godina nije se mogao točno sjetiti svih onih pojedinosti koje je opisivao pred haškim istražiteljima. Opisao je okolnosti pod kojima je zajedno sa sinom i ostalim mještanima odveden u Marino Selo, te što se konkretno po danima dešavalo. Opisuje smrt pojedinih mještanina sela Kipa i Klise, mučenja istih od strane pripadnika voda vojne policije koje imenuje kao „Andrijato“, „Kec“, „Boro“ i Poletto, nazivajući ih „glavni majstori“. Ne sjeća se čovjeka po nadimku Eki a pojedinačno je opisao stravična mučenja koja su učinili pripadnici voda, Poletto, „Ante Andrijato“, „Vlado Kec“ i „Boro Gojko“. Napominje da je bilo još vojnika, ali nije zapamtio njihove nadimke, odnosno imena. Detaljno je opisao okolnosti pod kojima je došlo do rezanja ušiju mještanima sela Kip, tko je to činio, tko je priključivao iste na struju, te što se je konkretno njemu i sinu dešavalo.

Svjedok je posebno iskazao da su ga već prvi dan počeli tući, a prije toga su ih sve popisali i odveli ih u podrumske prostorije motela. Na posebno pitanje tko ih je najviše tukao svjedok je odgovorio da su ih najviše tukla četvorica hrvatskih vojnika i to Ante Andrijato iz Kusonja, Kec Vlado iz Pakraca, neki Poletto, te neki Boro Gojko koji je imao nadimak Eki. Na pitanje da opiše tog Ekija svjedok ga je opisao kao: nizak čovjek, krupniji, a na glavi je imao pletenu kapu. Svi seljani su od 15. studenog 1991. svake večeri dobivali batine. Gotovo istovjetno kao i njegov sin Jovo opisao je način kako je stradao kovač Danojević, te kako je u jednom trenutku u prostoriju ušao vojnik po nadimku Eki i da ga je još onako mrtvog tukao na stolici. Nikoli Ivanoviću su let-lampom palili dlake na grudima, a uši je rezao Ante Andrijato. Svjedok je gotovo istovjetno kao i pred haškim istražiteljima opisao kako je Andrijato rezao uši zatvorenici, kako je on morao pojesti jedno uho, te kako je dobio udarac u srce. Sjeća se da je Poletto jednom prilikom uzeo vojni induktor i onda je opisao na koji je način koristio isti. Svjedok je također opisivao koga i na koji način je sahranjivao od ubijenih zatvorenika. Sjeća se da je sahranio Milana Popovića, Savu kojem je morao pojesti uho, te Peru Novkovića, a svi su bili sahranjeni u blizini motela. Nadalje je opisivao gotovo istovjetno kao i pred haškim istražiteljima kako su izgledali grobovi, je li tlo bilo mokro ili ilovasto, te posebno činjenicu da je bilo jako močvarno, a svi su zakopani na dubini od 2 dubine lopate. Sjeća se da je jednu večer izvedeno van 7 zatvorenika, a među njima i 4 njegova suseljana: Nikola Gojković, Mijo Gojković, te Filip i Jovo Popović, a iz Pakraca Jovo Žestić, te Slobodan i Cicvara. Odvedeni su negdje iza motela i nije trajalo duže

od 10 minuta kad su čuli rafale iz automatske puške i svi su ubijeni. Sjeća se kako je stradao Branko Bunčić i Jovan Popović koje su odvezli Eki i još neki vojnici kamionom, navodno u Dom zdravlja u Kutinu, ali se više nikad nisu vratili. Inače, u podrumu je bilo vode do koljena, negdje između 50-60 cm, tako da su morali spavati na jednom povišenom mjestu na nekim daskama. Na pitanje kako su se prali i umivali svjedok je iskazao da se umivao suzama od muke, a nije se prao ni brijao. Svjedok se sjeća da su tamo bili još Milka Bunčić i Jeka Žestić, ali njih nitko nije tukao. One su gledale što sve s njima rade, kako ih tuku i muče, da bi na kraju samo njih četvoro ostali živi. Obično su ih tukli po noći, a on je sklapao ruke i molio ih da ga ubiju iz puške, samo da ga više ne muče.

Svjedokinja Milka Bunčić dala je svoj iskaz pred istražiteljem Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba odgovornih za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991., dana 23. svibnja 1996. Iskazala je, da se ne sjeća točnog datuma, ali da se desilo između 11. i 15. studenog 1991. kada ju je uhitio jedan mladić u maskirnoj uniformi koji je bio na cesti pred njenom kućom i rekao joj da ga slijedi i da mora nešto potpisati. Hodali su do određenog mjesta kada ju je gurnuo u automobil u kojem su se nalazila dva muškarca u maskirnim uniformama. Odvezena je u Marino Selo, što nije znala u ono vrijeme. U hotelu u koji je dovedena bilo je još ljudi iz njenog sela Rade Gojković, Jovo Žestić, Josip Cicvara, Slobodan Kukić i Savo iz Bosne, te Jeka Žestić. Vojska je tukla muškarce, dok žene nisu dirali. Vojnici su tukli uhićenike navečer i noću kada bi se napili, a tukli su ih velikim željeznim šipkama. Prvi dan kada je stigla, vojnik po nadimku Eki iz Kusonja čija je majka Srpkinja, prišao je Josipu Cicvari koji joj je bacio kapu u vatru da bi se ugrijao te ga je udario u ruku. Od Slobodana Kukića saznala je tko je Eki, jer mu je rekao da je bio s istim prijatelj. Jednom je čula kako Slobodan pita Ekija kako ga može tući, a Eki je odgovorio: „Zaboravi prošlost, sada su se vremena promijenila“. U to vrijeme nije znala ime hotela, ali kasnije je od uhićenika u Kipu čula da se radi o Marinom Selu. Sve su ih držali u podrumu zaključane koji je korišten za skladištenje robe. Često bi prostoriju poplavila voda, a oni su morali čučati na povišenoj stepenici. Na samom početku, u logoru ih je bilo dvadesetak, sve srpske nacionalnosti. Samo su Branko Grujić i Nikola Ivanović bili pola Hrvati, a Branko Grujić je doveden nakon što su Jovo i Mijo Krajnović, te Branko Stanković odvezeni, a ostali poubijani. Uhićenici su ubijeni u dvije noći, odnosno nestali, a ona je vidjela kako su tukli Radeta Gojkovića i to Ante kojega su ostali vojnici zvali Braja i vojnik po imenu Kec. Tukli su Radeta nogama, a Ante je rekao Kecu: „Pogledaj ovoga gada, tako je jak i ne možemo ga na smrt pretući“, a ovaj je odgovorio: „Ja ću mu pokazati“ psujući mu četničku majku. Tukao ga je čizmama po glavi što je trajalo duže vrijeme, nakon čega su ga iznijeli van i nikada ga više nije vidjela. Neki zatvorenici su došli poslije nje, no prije nje je bila došla iz njenog mjesta Jeka Žestić. Treći dan po njenom dolasku doveden je jedan čovjek kojega su jako tukli, a čula je da se radi o kovaču iz Kipa. Isti je bačen u njihovu prostoriju, a kasnije je došao Eki i dalje ga mlatio. Došao je do istoga, rekao mu: „Ustani, želim te još tući“, ali su ustanovili da je kovač mrtav te su tijelo iznijeli. Vojnici koji su većinom tukli u hotelu bili su Eki, Ante, Poletto i Kec. Jedne noći su koristili struju za mučenje i rezali uha. Saznala je da su Poletto iz Dobrovca, Eki, Ante i Kec bili u hotelu cijelo vrijeme dok su drugi vojnici dolazili i odlazili, vraćajući se nakon desetak dana. Eki, Ante, Poletto i Kec zaista su voljeli tući zatvorenike i to su činili redovito. Zapovjednik hotela bio je Davor „Širac“ koji je u hotelu znao i prenoćiti. U hotelu je za vojnike kuhala konobarica Rada, srpkinja iz Garešnice, a zatvorenike su trebali hraniti vojnici. Spomenuti „Širac“ imao je na uniformi oznake i vojnici su ga oslovljavali zapovjednikom. Druge večeri nakon što je došla čula je

Ekija kako kaže: „Sada dolazi zapovjednik i dobit ćete svoj dio batina“. Nije vidjela da bi „Širac“ bio prisutan kada su tukli muškarce no znao je što se u logoru događalo. Ona se morala brinuti za WC, čistiti pod blagovaonice, a ponekad je pomagala kuharici. Također je ulazila u sobe vojnika kada su tražili da im nešto opere. Početkom ožujka bili su ona, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić ubačeni u kombi i odveženi u Gaj budući je u motel trebao doći netko od funkcionera iz Zagreba. Taj Davor „Širac“, zapovjednik u veljači 1992. otišao je na školovanje i došao je Gojko Brzić kada prestaju sve batine. Zabranio je da ih se tuče i učinio da budu pušteni. Svjedokinja je pokušala pobjeći iz hotela 1992. u veljači, kada je još prvi zapovjednik bio tamo, a razlog bijega je bio što je čula priče da će se vojnici s njom „zabaviti“, što je govorila osoba po imenu Dida. Odlučila je pobjeći, lutala je oko ribnjaka, ali ju je drugi dan pronašao vojnik po imenu Boro i vratio ju natrag. Po dolasku izvučena je iz automobila, svi su ju opkolili, a taj Dida odveo ju je u sobu i počeo tući te pitao zašto je pokušala pobjeći. Kada mu je rekla zbog čega, rekao je da će ionako organizirati to, misleći na grupni seks. Rugao joj se kako ima veoma lijepu šminku, a oči su joj bile plave od udaraca i krvarila je. Jedini ju je on tukao rukama, a zatim palicom i spasio ju je Gojko Brzica. Nakon njenog bijega više nije bilo zlostavljanja, a nije vidljela ni Keca za kojega je čula da je ubijen. Jednog dana u ožujku Gojko Brzica je rekao da je bio u Bjelovaru i tražio da se oni puste, obavijestivši ih da mogu ići kamo žele.

Opisujući neke od premlaćivanja rekla je da su Eki, Ante i drugi vojnici pretukli Slobodana Kukića u prostoriji do njihove, prvog dana dolaska, a premlaćivanje je čula kroz zid. Nikola Ivanović koji je preživio, jednom joj je pokazao opekline po prsima, rekavši da su ga mučili strujom u blagovaonici hotela. Jedne noći vojnici su odveli sedam zatvorenika i ovi se nisu više vratili. Bili su to Branko iz Kipa, Slobodan Kukić i Josip Cicvara iz njenog sela, a ostali svi iz Kipa. Nakon premlaćivanja vojnik Ante je došao u sobu i pitao tko želi ići kod liječnika, pa se javio Branko iz Kipa i Cicvara te su otišli i nikada se više nisu vratili. Četvrtog dana od njenog dolaska u hotel Jovo Žestić umro je od hladne vode jer su natjerali muške da se polijevaju crijevom za vodu. Kako je isti bio star i pretučen i u groznici, umro je od pothlađivanja, što joj je rekao Mijo Krajnović. Vidjela je kako je ubijen Rade Gojković i to od strane Ante i Keca koji su ušli u sobu i Ante je rekao Kecu da je Radeta nemoguće ubiti, a Kec je odgovorio da je moguće te ga je bacio na beton i počeo gaziti, udarati po glavi, nogama, dok nije izgubio svijest. Radeta su izveli iz sobe i nije se više pojavio. Odmah nakon toga došli su Ante, Kec i Poletto, te je Poletto rekao da će zatvorenici sada priznati svaki detalj jer će biti podvrgnuti struji. Ona od straha nije mogla to gledati, ali je čula Poletta kako kaže: „Pogledaj ovoga, natjerao sam ga da proguta svoje uho“. Ljudi su bili priključeni na struju i to njih šest ili sedam iz Kipa i Savo iz Klise. Potom je čula kako Poletto kaže: „Sada ću vas odvesti na liječničku kontrolu“, a nakon toga se isti nisu više pojavili. Također je, u veljači 1992. dok je Damir „Širac“ još uvijek bio zadužen za logor, u rano jutro, vidjela vojnika po imenu Dida kako prisiljava Nikolu Ivanovića i Branka Grujića da tuku jedan drugoga, a onda ih je i on udarao. Za Damira „Širca“, kojega označava kao zapovjednika logora istaknula je da je bio oko dvadeset i pet godina, srednje građe, visok oko 180 cm, crne kose, obrijan i crnih očiju, i misli da je bio iz Pakraca. Nije prisustvovao zlostavljanju zatočenika, na njen zahtjev dao tablete Jeki Žestić jer je bila bolesna. Čula je, da je u veljači otišao radi školovanja i da je studirao veterinu. Dva ili tri puta na motelu je vidjela djevojku od „Širca“ obučenu u maskirnu odjeću te bi joj dali pištolj da puca na području ribnjaka.

Najgora premlaćivanja radili su Ante, Kec, Poletto i Eki. Ante zvan Braja, star oko dvadeset godina, smeđe kose, viši od „Širca“, jake građe, smeđih očiju kojega bi prepoznala jer je bio iz Lipika. Kec je velik, jak i visok, smeđe kose, star oko tridesetak godina, razveden, koji je bio iz Pakrac. Poletto star oko dvadeset i pet godina, visok i plav, žućkast kao pijetao, zelene oči, imao je žućkasto-crveni ten, bio je iz Dobrovca. Eki star oko trideset godina, visok oko 175 cm, veoma jake građe, plave kosa, plavih očiju, veoma oštra kosa, bez prepoznatljivih oznaka i on je bio iz Pakračkih Kusonja. Dida star oko četrdesetak godina, imao je unuča i sam je sebe zvao Dida, veoma tamne puti, crne kose i očiju, iz Zagorja.

Milka Bunčić nije saslušavana u istrazi jer se bojala dati svoj iskaz budući su joj često upućivane prijetnje u smislu da će joj, ukoliko bude svjedočila, nastradati cijela obitelj. Iz istog razloga nije željela doći ni u Hrvatsku kao svjedok na glavnu raspravu pred ovim sudom. Nakon dugog uvjeravanja od strane djelatnika Ministarstva pravosuđa RH, te suca Okružnog suda u Beogradu Milka Bunčić je ipak pristala da svjedoči preko video-veze, nalazeći se u sudnici vijeća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu i ispitivanje je obavljeno vanraspravno. Prije ispitivanja svjedokinje sudac Dragan Plazinić obavijestio je predsjednika vijeća da je svjedokinja Milka Bunčić dovedena u Okružni sud u Beogradu i da je ista jako uplašena jer je dobila prijeteće pismo koje je napisano slovima izrezanim iz novina gdje se od nje traži da porekne sve ono što je rekla haškim istražiteljima, inače će joj nastradati cijela obitelj, sve do 10. koljena.

Na kraju je svjedokinja ipak dala svoj iskaz s tim što je bila izrazito uplašena, a zbog protoka vremena nije se mogla sjetiti svih onih podataka koje je iznijela pred haškim istražiteljima prije 13 godina. Međutim, sjetila se da je od strane hrvatskih vojnika negdje u studenom 1991. g. dovezana silom u Marino Selo gdje je boravila sve do 30. ožujka 1992. godine. Cijelo to vrijeme bila je prisiljena biti u Marinom Selu. Sjeća se da je u jednom trenutku bila uplašena i pobjegla je, da bi je nakon nekog vremena na silu vratili. Na pitanje gdje je spavala kad je dovedena svjedokinja je iskazala da je u početku spavala u podrumu kao i svi ostali, da bi nakon nekog vremena, kad više nije bilo ostalih zatvorenika, njih četvoro prešli u gornje prostorije. Naime, pored nje je još bila Jeka Žestić i dvojica muškaraca i svi su spavali u istoj sobi, sve do trenutka kada su pušteni. U Marinom Selu je čistila trpezariju, a znala je čistiti i sobe u motelu. Na posebno pitanje zastupnice optužbe da opiše što se događalo po dolasku u Marino Selo svjedokinja je iskazala da je tamo vidjela više muškim osoba, od kojih je neke prepoznala kao svoje susjede. Sjeća se da je vidjela Gojković Radeta, Kukić Slobodana, Savu kojem ne zna prezime, Žestić Jovu, Josipa Cicvaru. Bilo je puno ljudi koji su svi smješteni u jednoj istoj prostoriji u podrumu motela. Ona osobno nije dobivala batine, a muškarce koje su dovezli i zatočili stalno su tukli i to većinom u drugoj prostoriji gdje su ih odvodili. Svjedokinja je posebno iskazala da je sve do u pojedinosti opisala haškim istražiteljima kad se svega puno bolje sjećala, dok se sada zbog protoka vremena jako slabo sjeća svega što se događalo. Inače, sve što je rekla haškim istražiteljima je istina i ništa od toga što im je rekla nije lagala. Sjeća se kovača iz Kipa, Danojevića, koji je umro na stolici i kojeg su pretukli, te opisala kako je u jednom trenutku došao jedan policajac, rekao mu da ustane, a kako se ovaj nije ustajao vidjela je da mu curi krv iz usta i rekla ovom da je mrtav. Svjedokinja se sjeća da su Jovo i Mijo Krajnović mučeni i da su i njih odvodili u drugu prostoriju. Sjeća se da je Jovo Žestić umro jer su ga kupali hladnom vodom i to vani

pred motelom. Sjeća se Pere Novkovića koji je imao dlake po tijelu koje su mu palili let-lampom, a ona i ova druga žena su mu mazale te rane. Za stražara Ekija je iskazala da je bio nizak, nekaki plav, iz Kusonja, a majka mu je bila Srpkinja. Na pitanje kako je to znala iskazala je da joj je to rekao Jovo koji je iz sela odakle i Ekijeva majka. Tom prilikom joj je Jovo rekao da taj Eki nije poštovao ni svoju mater a kamoli Srbe. Svjedokinja je još iskazala da je pretežno preko dana boravila izvan hotela i ložili su vatru da ugriju noge, a uvečer su išli spavati u motel. Također su jeli vani tako što su im iznosili hranu van da jedu. Na pitanje da li se sjeća još nekog nadimka svjedokinja je iskazala da se sjeća nekog Poletta koji je bi višnji, mlad i plav i misli da je bio iz Dobrovca. Na pitanje što se događalo kad je pobjegla svjedokinja je iskazala da su je uhitili i utjerali u podrum gdje ju je jedan zagorac ispitivao, sjeća se da ju je udarao s pendrekom po leđima. U jednom trenutku svjedokinja je iskazala zbog čega se sada ispituje nakon toliko godina kad se gotovo ničeg ne sjeća i jedva hoda, te napominje da je logor u Marinom Selu postojao, a ljudi koji su bili u tom logoru više nema. Ona se osobno ne boji za svoj život, ali se boji za svoju djecu, jer su svi ti ljudi pobijeni a ne zna zašto. Svašta je doživjela u Marinom Selu i ne želi o tome pričati u pojedinosti.

Svjedok Branko Stanković nikako nije želio doći da svjedoči u Republici Hrvatskoj. Zbog toga su ga iz Odjela za podršku žrtvama i svjedocima u kaznenim postupcima i postupcima za kaznena djela ratnih zločina u više navrata kontaktirali, ukazivali mu na važnost i korisnost njegova svjedočenja, hrabрили ga i motivirali da pristupi sudu u Požegu, te mu nudili organizaciju prijevoza i fizičke zaštite, smještaj u hotelu, te mogućnost prelaska državne granice bez osobnih dokumenata. Na kraju je svjedok smogao hrabrosti te prihvatio da dođe u Republiku Hrvatsku, te je dana 22. prosinca 2008. godine dao svoj iskaz.

Svjedok je iskazao da je negdje sredinom studenog 1991. g. u jutarnjim satima, oko 7 sati, otišao kod susjeda Šimek Josipa popiti jutarnju kavu. Nisu uspjeli popiti kavu do kraja kad su došli neki hrvatski vojnici i tražili gazdu da izađe van pitajući ga da li se Branko Stanković nalazi u njegovoj kući. Kad je ovaj odgovorio negativno rekli su mu da ne govori istinu, a onda su Stankovića nasilu izveli van i odveli, najprije u centar sela gdje su skupljali ljude, a onda su ih sve odvezli u Marino Selo. Svjedok je posebno iskazao da je Šimek Josip kod kojega je tog jutra pio kavu po nacionalnosti Čeh i njega nisu dirali. Inače, vani je vidio 5-6 hrvatskih vojnika i svi su imali iste uniforme. Prvo su ga pitali je li on Branko Stanković, a odmah nakon toga su ga vani počeli tući. Vani je još primijetio da su izvedeni Krajnović Jovo i Mijo, Jovo Popović, Petar Novković i još drugi seljani. Na raskršću u selu su im vezali ruke odozad a oči krpom. Prije toga je primijetio jedan veliki kamion i dva manja vozila. Na posebno pitanje čime su ga tukli svjedok je iskazao da se ne sjeća čime su ga tukli, ali su ga najviše tukli po leđima. Po njegovoj procjeni vožnja do Marinog Sela je mogla trajati oko sat vremena. Nakon što je sišao s kamiona skinut mu je povez s očiju i odvezane su mu ruke. Ispred sebe je primijetio zgradu, ali nije znao gdje se nalazi. Vido je neku vodu i to mu je sve ličilo na neku rječicu, a bilo je puno vojske. Do ulaska u zgradu nitko ga nije tukao. U podrumu je gorjelo svjetlo, ali s enije moglo znati je li dan ili noć. Sjeća se da je uveden u jednu prostoriju gdje je već bilo puno ljudi. Dosta od njih je od prije poznavao, a neke nije poznavao. Neki vojnici su ga pitali da li ima novaca, i ako ima gdje ih je ostavio kod kuće. Čim je ušao u podrum rekli su mu da klekne i ruke stavi na zemlju, a onda je dobio udarce po leđima, po nogama, glavi i imao je osjećaj da dolaze sa svih strana i uopće nisu gledali gdje će ga udariti. Svjedok je nadalje iskazao da su pojedinačno ljudi bili izvođeni u drugu prostoriju gdje su ih tukli. Sjeća se da je taj prvi dan od udaraca izgubio i zube, a poslije su mu rekli da

izađe van i da umije krv vodom iz jedne kante, a nakon toga je morao ići zatrpavati neke rupe na cesti. S njim je rupe zatrpavao njegov suseljanin Krajnović Jovo. Taj prvi dan je radio do noći, da bi navečer dobio samo jedan kuhani krumpir veličine jajeta i to je bilo sve. Kad je tražio vode dobio je batina. Svjedok je posebno iskazao da nije znao točno da li je dan ili noć jer je u podrumu stalno bilo mračno, a svi u podrumu su jako malo razgovarali jer im nije bilo ni do kakvog razgovora zato što ih je sve boljelo od udaraca. Vidio je i Miju Krajnovića, a također i Miju Danojevića, kovača iz Kipa. Vidio ga je kako sjedi mrtav na stolici. Prvi dan je vidio i Filipa Gojkovića, ali poslije ga nije vidio i ne zna što se s njim događalo. Poslije je vidio i Peru Novkovića, ali tek kad je bio ubijen, a tijelo mu se nalazilo kod nekog potoka. Svjedok je zajedno s Jovom Krajnovićem morao zakopavati leševe. Njih dvojicu su čuvali neki vojnici koji su im rekli da se vrlo lako mogu naći zajedno u društvu s onima koje zakopavaju. Sjeća se da je i Gojko Gojković bio zajedno s njima, ali ne zna što se s njim dogodilo, a tamo je bio i Branko Bunčić. Tamo je bio i Jovo Popović Tein, ali ni za njega ne zna što se dogodilo. Tamo su bili još i Petar Popović, Nikola Krajnović i Milan Popović. Sjeća se da je zakopavao neke ljude. Među zatvorenicima je vidio i jednu ženu srednjim godina s kojom nikad nije razgovarao. Svjedok je posebno istakao da su ga tih 10 dana svakodnevno tukli. Čuo je da vojnici razgovaraju između sebe, ali nije ih smio gledati u lice. Zadnji dan su Jovo i Mijo Krajnović, te on dobili batina, ali ne može reći od kojih to vojnika. Na posebno pitanje svjedok je iskazao da je čuo da su nekim ljudima sjećene uši, ali to osobno nije vidio. Što se tiče Jove Krajnovića zna da mu je glava bila razbijena i da je bio na liječenju u bolnici u Beogradu. Sjeća se da su njih trojicu odvezli u Daruvar u Policijsku postaju. Tamo su pričali sve što im se događalo. Poslije su otišli u Bjelovar i više ih nitko nije tukao. Svjedok je još iskazao da je u selu ostao njegov otac, te da je čuo da je ovaj negdje 1993. godine nestao i ne zna gdje se nalazi. Na posebno pitanje da li su održavali kakvu higijenu svjedok je iskazao da se uopće nisu prali, a u podrumu je voda bila do koljena i vojnici su ih tjerali da često gaze kroz tu vodu. Postavili su neke daske na kojima su boravili. Na posebno pitanje zastupnice optužbe da li bi mogao prepoznati neke od vojnika koji su ih tula svjedok je iskazao da s obzirom na protek vremena nikoga ne može prepoznati jer prije toga nikog od njih nije ni poznao. Kad mu se obratio V.opt. Željko Tutić svjedok je iskazao da ni njega ne može prepoznati kao jednu od osoba koje su ga tukle. Inače, njemu se nitko iz Haga ili OESS-a nije obraćao, tako da nikad nikome nije davao nikakve izjave. U Kipu mu je ostala kuća, štagalj, 1 i pol kj zemlje koju do danas nije prodao, a u ovih 17 godina nikad nije dolazio u Republiku Hrvatsku.

Iz iskaza saslušanih svjedoka, te iz dokumentacije priložene u spisu proizlazi da je u razdoblju od 13. do 16. studenog 1991. godine iz mjesta Kip odvedeno 15 stanovnika u Marino Selo. To su: Jovo i Mijo Krajnović, te Branko Stanković koji su preživjeli. Još su odvezeni Pero Novković, rođen 1940. g.; Milan Popović rođen 1929. g.; Mijo Danojević, sin Ilije, rođen 1937. g.; Gojko Gojković, rođen 1937. g.; Savo Gojković, nepoznatih podataka; Branko Bunčić, rođen 1954. g.; Nikola Gojković, rođen 1927. g.; Mijo Gojković, rođen 1928. g.; Filip Gojković, rođen 1933. g.; Jovan Popović, rođen 1934. g.; Petar Popović, rođen 1944. g. i Nikola Krajnović, rođen 1927.

U razdoblju od 12. do 15. studenog 1991. g. iz mjesta Klisa su u Marino Selo izmješteni (nasilno odvedeni) Jovo Žestić, rođen 1933. g.; Jovo Popović, rođen 1922. g.; Kukić Slobodan, rođen 1949. g.; Rade Gojković, rođen 1943. g.; Savo Maksimović rođen

1947. g.; Cicvara Josip, rođen 1922. g.; te Nikola Ivanović, Milka Bunčić i Jeka Žestić, koji su preživjeli.

Iz posebnog izvješća Policijske uprave u Kutini, Policijska postaja Garešnica broj 511-06-11-D-29/91 od 13. prosinca 1991. proizlazi da je dana 17. studenog 1991. oko 14,15 sati u Marinom Selu u putnom jarku pokraj ceste pronađen leš nepoznatog muškarca, starosti oko 45 godina. Leš je detaljno opisan: visina i građa istog, boja kose i odjeća koju je na sebi imao. Očevid su obavili radnici Policijske postaje Garešnica i liječnica Doma zdravlja Vesna Šneler koja je ustanovila na lešu povrede od udaraca u predjelu trbuha, oguljotine na glavi i razderotinu u području desne obrve što je konstatirano u liječničkoj prijavi. Dana 18. studenog 1991. liječnik obducent dr. Ivan Markoja u Garešnici izvršio je obdukciju nepoznatog leša, te su opisane ozlijede i to rane nagnječine desne obrve, podljevi

krvi prednje strane grudnog koša koje ozlijede su po sebi lake prirode, a smrt je nastupila uslijed zatajenja srca. Obitelj Mije Danojevića identificirala je istog nakon pregleda mrtvog tijela osobe rođene 22. kolovoza 1937. s prebivalištem u Badljevini, Kralja Zvonimira 1, a posmrtni ostaci istog pokopani su na groblju u Garešnici, grobnom mjestu broj 397/2.

Dana 5. prosinca 1991. dežurna služba Policijske uprave Bjelovar obavijestila je istražnog suca Okružnog suda u Bjelovaru o pronalasku više leševa na prostoru između Pakračke poljane i Marinog Sela, te je 6. prosinca 1991. pod brojem Kir-I-517/91-1 sačinjen zapisnik o uviđaju od strane istražnog suca Mihaela Malčića.

Iz zapisnika o uviđaju proizlazi da su tri leša pronađena uz cestu Kaniška Iva – Pakračka Poljana u pravcu Marinog Sela, izvan naselja na ribnjaku 8 uz nasip, koji dijeli ribnjak od šume koja se proteže u pravcu Marinog Sela. Leševi su pronađeni na mjestu koje se ne vidi sa ceste, u vodi, a detaljno je opisana njihova odjeća, te su označeni rednim brojevima 1, 2 i 3. Na udaljenosti, četrdeset metara dalje od obale na oko četiri do pet metara, pronalaze se još tri leša označena brojevima 4, 5 i 6, koji su također, detaljno opisani kao i odjeća u kojoj su nađeni. Poduzete su mjere fotografiranja i daktiloskopiranja što je potvrđeno u službenoj bilješci Odjela za suzbijanje općeg kriminaliteta Policijske uprave Zagreb od 27. prosinca 1991. Prethodno je 7. prosinca 1991. u Zavodu za sudsku medicinu i kriminalistiku u Zagrebu izvršena obdukcija. Izvršeno je daktiloskopsko vještačenje spornih otisaka oduzetih od nepoznatih leševa s nespornim otiscima nestalih osoba odvedenih iz Kipa i Klise i ustanovljeno je da je mrtvo tijelo muške osobe označene pod brojem 1 Branko Bunčić, a liječnik vještak prof. dr. Dušan Zečević dao je nalaz i mišljenje prema kojem slijedi da je Branko Bunčić pronađen mrtav u ribnjaku, a obdukcija ukazuje da je umro nasilnom smrću uslijed brojnih strijelnih rana glave i trupa te je već mrtav dospio u vodu.

Utvrđeno je da je nepoznati leš označen pod brojem 2 Nikola Gojković te je prema nalazu liječnika obducenta Milovana Kubata utvrđeno da je isti umro uslijed strijelnih rana tijela i udova, mnogostrukih strijelnih ozljeda, a smrt je nasilna. Leš nepoznatog muškarca označen pod brojem 3 pripada Gojku Gojkoviću. Kao uzrok smrti se utvrđuju strijelne rane trupa sa ozljedom zdjelice crijeva, desnog bubrega, jetre, pluća, radi se o šest prostrijelnih ozljeda koje su sve išle od lijevo dolje prema gore i naprijed, neke desno, neke